



KALKINMA BAKANLIĞI

**BİLGİ TOPLUMU STRATEJİSİNİN
YENİLENMESİNE İLİŞKİN HİZMET ALIM
TEKNİK ŞARTNAME**

20 Eylül 2012

**İhale Kayıt Numarası
2012/135022**

İçindekiler

1. GİRİŞ.....	3
1.1. Genel Bilgiler	3
1.2. Tanımlar	5
2. AMAÇ	5
3. KAPSAM (ANA EKSENLER).....	6
3.1. Bilgi Teknolojileri Sektörü	6
3.2. Genişbant Altyapısı ve Sektörel Rekabet.....	9
3.3. Nitelikli İnsan Kaynağı ve İstihdam	10
3.4. Toplumsal Dönüşüm.....	12
3.5. Bilgi Güvenliği, Kişisel Bilgilerin Korunması ve Güvenli İnternet.....	15
3.6. Bilgi ve İletişim Teknolojileri Destekli Yenilikçi Çözümler	16
3.7. İnternet Girişimciliği ve e-Ticaret	18
3.8. Kamu Hizmetlerinde Kullanıcı Odaklılık ve Etkinlik	19
4. ÇIKTILAR, TESLİM PROGRAMI ve İLGİLİ TARAFLARLA PAYLAŞILMASI.....	21
4.1. İş Programı	21
4.2. İlerleme Raporları.....	22
4.3. Mevcut Durum Raporu	22
4.4. Küresel Eğilimler ve Ülke İncelemeleri Raporu	23
4.5. Makroekonomik Projeksiyonlar ve Fırsatlar Raporu	23
4.6. İhtiyaç Tespiti ve Öneriler Raporu	24
4.7. Odak Grup Çalışmaları ve Değerlendirme Raporları	25
4.8. Atölye Çalışmaları ve Değerlendirme Raporları.....	25
4.9. Proje ve Katılımcılık Portalı.....	26
4.10. Proje ve Katılımcılık Portalı Değerlendirme Raporu	27
4.11. Hizmet Alımı Değerlendirme ve Kapanış Raporu	27
5. PROJE EKİBİNİN NİTELİKLERİ	27
5.1. Genel Hususlar	27
5.2. Proje Ekibinde Aranılan Nitelikler	28
5.2.1. Proje Ekibin Liderinin Nitelikleri.....	28
5.2.2. Proje Koordinatörlerinin Nitelikleri.....	28
5.2.3. Diğer Proje Ekibi Üyelerinin Nitelikleri.....	30
5.3. Proje Ekibinde Değişiklik Yapılması	31
6. BİRLİKTE ÇALIŞMA VE KATILIMCILIK.....	32
6.1. Yüklenicinin İdare ile Birlikte Çalışması.....	32
6.2. Yüklenicinin Katılımcılık Portalı Aracılığıyla Kamuoyunun Görüşlerini Alması ve Değerlendirmesi	32
Ek-1: Odak Grup Çalışmaları Organizasyon Hizmeti Detayları.....	34
Ek-2: 1., 2. ve 3. Atölye Çalışmaları Organizasyon Hizmeti Detayları	36
Ek-3: 4., 5. ve 6. Atölye Çalışmaları Organizasyon Hizmeti Detayları	38

1. GİRİŞ

1.1. Genel Bilgiler

Bilgi, bireylerin ve toplumların yaşamlarını devam ettirmek ve refah seviyelerini yükseltmek açısından temel bir ihtiyaçtır. İnsanlık tarih boyunca inceleme, araştırma, deneme, öğrenme, düşünme ve ilham alma yoluyla bilgi üretmiş ve mevcut bilgi varlığını genişletmiş, bu bilgi varlığını, doğada bulunan çeşitli kaynaklardan da faydalanmak suretiyle, yaşamını devam ettirmesini ve refah seviyesini yükseltmesini sağlayan ürün ve hizmetleri üretmek ve organizasyonları oluşturmak amacıyla kullanmıştır. Yaşadıkları dönem itibarıyla daha fazla ve daha nitelikli bilgiye sahip olan toplumlar diğerlerine göre daha yüksek bir refah seviyesine erişmiş ve güçlenmiştir.

Her ne kadar bilgi ilk insan topluluklarından beri hayati önem taşıyor olsa da özellikle 20'nci yüzyılın ortalarından itibaren elektronik alanında yaşanan gelişmeler bilginin elde edilmesi, depolanması, işlenmesi ve iletilmesi açısından bir çığır açmış ve bilgi toplumuna dönüşüm sürecini de önemli ölçüde hızlandırmıştır. Son yıllarda ise bilgi ve iletişim teknolojileri ekonomik ve sosyal hayatın tüm alanlarında kullanılan genel amaçlı bir teknoloji haline gelmiştir. Bu süreçte bilgi ve iletişim teknolojilerinin bizatihi kendisi bilgi içeriği ve katma değeri yüksek bir sektör olarak belirmiş, bu teknolojilerin diğer sektörlerde kullanımı da yeni bilgilerin üretilmesine, yeni ve daha etkin iş yapış yöntemlerinin geliştirilmesine, üretim faktörlerinin üretkenliğinin artmasına, yeni iş ve uzmanlık alanlarının ortaya çıkmasına imkân sağlamıştır.

Bu gelişmeler ekonomik, sosyal ve bireysel yaşamı yoğun biçimde etkilemektedir. Ekonomilerde mevcut üretim, tüketim, birikim ve bölüşüm süreçleri dönüşmekte; yeni ürün ve hizmetlerin payı ve etkisi artmakta; iş dünyasının rekabet gücü açısından bu teknolojilere sahip olma ve bu teknolojileri etkin biçimde kullanabilme yeteneği daha belirgin hale gelmekte; iş modelleri ve işgücü piyasası değişime uğramaktadır. Aynı şekilde, bilgi ve iletişim teknolojileri ülke ekonomileri arasındaki rekabete de önemli oranda etki etmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojilerini ve bilgiyi etkin kullanan ülkeler uluslararası rekabet avantajı kazanmaktadır. Küresel rekabet koşullarında bu araçtan etkin olarak yararlanamayan ülkeler ise yarışın dışında kalma tehdidiyle karşı karşıya kalmaktadır.

Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında yeni ürün ve hizmetler ortaya çıkmaya devam etmekte; farklı teknolojiler arasındaki yakınsama ürün, hizmet ve içerik piyasasını dönüştürmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojileri temelli yenilikler, başta süreç bazlı yenilikler olmak üzere, ekonominin genelinde gerçekleştirilen yenilikler içerisinde önemli yer tutmaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojileri alanı başta olmak üzere, Ar-Ge faaliyetleri giderek küreselleşmekte, uluslararası bir boyut kazanmaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki Ar-Ge faaliyetleri sadece bu sektörle sınırlı kalmamakta, diğer sektörlerdeki Ar-Ge faaliyetleri içerisinde de yer bulmaktadır.

Bireyler toplumun ve ekonominin bir parçası olarak bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı yaşam ve iş süreçlerine dâhil olmanın ötesinde kişisel yaşamlarında daha fazla ve yoğun biçimde elektronik ortamı kullanır hale gelmektedir. Geleneksel sosyal yaşamda bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkileri hissedilirken bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı sosyal ağlar gibi yeni sosyal yaşam pratikleri ortaya çıkmaktadır.

Benzer şekilde, kamu yönetimlerinin daha etkin ve verimli kamu hizmeti sunmaya yönelik reform politikaları ve uygulamaları kaçınılmaz biçimde ve giderek daha büyük oranda bilgi ve iletişim teknolojilerine dayanmaktadır. Bu süreçte elektronik ortamda sunulabilen kamu hizmetleri e-devlet hizmetlerine dönüşmekte; teknolojideki gelişmeye ve bu gelişmelerin kamu kurumlarınca içselleştirilme derecesine bağlı olarak e-devlet algısı ve pratiği de değişmektedir.

Ekonomik, sosyal ve bireysel yaşamda bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak meydana gelen bu gelişmeler olumlu etkilerinin yanı sıra bazı olumsuzluklara da neden olabilmekte ve riskler barındırmaktadır.

Bu çerçevede ön plana çıkan riskler, bu teknolojilere sahip olma, erişme ve kullanım yetkinliği açılarından toplumun farklı kesimleri arasında ortaya çıkan sayısal uçurum ve bunun yarattığı fırsat eşitsizliğinin gelir dağılımı, eğitim ve kamu hizmetlerine erişim gibi yaşam kalitesini etkileyen alanlardaki mevcut dengesizlikleri giderek artırma potansiyelidir. Bunların yanı sıra bu teknolojilerin kullanımına bağlı olarak ortaya çıkan riskler de mevcuttur. Bu çerçevede; bilgi güvenliği ve kişisel bilgilerin korunmasına ilişkin bireysel, mali ve ulusal güvenlik problemleri ön plana çıkmaktadır. Bu teknolojilerin kullanımı ile geleneksel tipteki suçların işlenmesi kolaylaşabilmekte, yeni suç tipleri de ortaya çıkabilmektedir. Öte yandan, sanal ortamın sınırsız dünyası, bireysel yaşam ve sosyal ilişkiler üzerinde meydana getirdiği değişimler ile bazı olumsuzluklara da neden olabilmektedir.

Ayrıca bilgi ve iletişim teknolojileri ile iş yapış biçimlerinin köklü bir şekilde değişime uğramasıyla birlikte, meslek tanımlarının değişmesi ve hatta bazı mesleklerin ortadan kalkması gibi işgücü piyasası üzerine ciddi etkileri olan sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Teknolojinin değişim hızının artmasıyla birlikte, çalışanların teknolojiye uyum sağlamak için hiç durmadan kendilerini geliştirmeleri gerekmekte ve bu bireylerden birden fazla alanda uzmanlaşmış yüksek profilli çalışanlar olmaları beklenmektedir. Bunun sonucunda, bir kısım geleneksel mesleklerin ortadan kalkması sonucu işsizlik artarken bir taraftan da özellikle bilgi teknolojileri firmalarının nitelikli insan gücü bulmakta ciddi sorunlar yaşadıkları görülmektedir. Böylece, ulusal ve küresel ölçekte insan gücü niteliği ile işgücü piyasasının talebi arasındaki dengesizlik, teknolojinin değişim hızıyla birlikte artmaktadır.

Sanal ortam pek çok açıdan tali bir seçenek olmaktan çıkarak ekonomik, sosyal ve bireysel yaşamın gerçekleştiği bir ortama dönüşmektedir. Bu nedenle sanal ortamın, mevcut hukuk düzeni ve kamu politikalarının türevleriyle yönetilmesinde güçlükler ortaya çıkmakta, yeni politika yaklaşımlarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çerçevede, çeşitli ülkelerde, hem fırsatlardan istifade etmek, hem de olası riskleri ortadan kaldırmak amacıyla, farklı adlar altında da olsa, ekonomik ve sosyal politikalar gözden geçirilmekte ve bilgi toplumuna yönelik stratejiler ortaya konulmaktadır. Bunların yanı sıra, Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği (AB), Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) gibi yapılar tarafından uluslararası platformlarda ortak çalışmalar da yapılmaktadır.

Türkiye’de de bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelere ve bu teknolojilerin ekonomik ve sosyal yaşama etkilerine ilişkin politika ve strateji arayışları 1990’lı yılların ikinci yarısından itibaren sürekli olarak gündemde olmuştur. Kalkınma Planları ile yıllık programlar Türkiye’nin bilgi toplumuna yönelik politikalarının belirlendiği temel politika metinleridir. Bunların dışında Türkiye Ulusal Enformasyon Altyapısı Ana Planı – TUENA (1999), e-Türkiye Girişimi Eylem Planı (2000), e-Dönüşüm Türkiye Projesi Kısa Dönem Eylem Planı (2003-2004), 2005 Eylem Planı ile Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı (2006-2010)

kalkınma planlarındaki temel politikaların detaylandırıldığı strateji ve eylem planları olarak hazırlanmıştır. Bu çalışmalardan TUENA ve e-Türkiye Girişimi Eylem Planı uygulanma imkânı bulamamıştır. Diğer taraftan, 2003 yılından bu yana Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda yürütülen e-Dönüşüm Türkiye Projesi kapsamında strateji ve eylem planlarının uygulanmasında bir süreklilik sağlanmıştır. Bu dönemde bilgi toplumuna dönüşümün toplumun tüm kesimlerini kapsayarak ulusal fayda ve katma değeri artıracak şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla; bilgi ve iletişim teknolojileri, e-devlet ve sosyal dönüşüm gibi alanlarda strateji ve hedefler belirlenerek eylem planları uygulanmış, uygulama aşamasında ise alana göre farklılık arz eden başarılar elde edilmiştir.

2010 yılı itibarıyla Bilgi Toplumu Stratejisinin (2006-2010) uygulama dönemi sona ermiştir. Bu nedenle, ülkemizin önümüzdeki dönemde uygulayacağı bilgi toplumuna dönüşümüne ilişkin politika, strateji ve uygulamaların belirlenmesi amacıyla yeni bir strateji çalışması yürütülecektir.

1.2. Tanımlar

Bu Teknik Şartnamede geçen;

Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı: 2006-2010 döneminde uygulanmak üzere 2006/38 sayılı Yüksek Planlama Kurulu kararı ile yürürlüğe konan Bilgi Toplumu Stratejisi (2006-2010) ve eki Eylem Planını,

Esaslar: 30 Eylül 2010 tarih ve 27715 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (f) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Esaslar’ı,

İdare: Kalkınma Bakanlığı’nı,

Muayene ve Kabul Komisyonu: Esaslara uygun olarak oluşturulan ve hizmet alımı işinin devamı süresince Yüklenici’nin teslim ettiği çıktılarını muayene ve kabul aşamasında ihale dokümanına uygunluğunu kontrol edip gerekli kabul işlemlerini gerçekleştiren İdare personelinden müteşekkil komisyonu,

Proje Yürütme Komitesi (PYK): Esaslara uygun olarak oluşturulan ve hizmet alımı işinin devamı süresince Yüklenici ile koordinasyonu sağlamak üzere İdare personelinden müteşekkil grubu,

Yüklenici: Bu şartnamenin konusu olan hizmetleri sunacak olan şirketi veya şirketleri,

ifade eder.

2. AMAÇ

Bu hizmet alımının amacı, 2020 yılı hedef alınarak, ülkemizin önümüzdeki dönemde uygulayacağı yeni bilgi toplumu stratejisinin hazırlanmasına katkı sağlamak üzere;

- Bilgi Toplumu Stratejisinin (2006-2010) uygulama sonuçlarının ve ülkemizin bilgi toplumuna dönüşüm sürecindeki mevcut durumunun değerlendirilmesi,
- Bilgi toplumu konusundaki küresel eğilimler ile diğer ülkelerdeki gelişmelerin incelenmesi,

- Büyüme ve istihdam odaklı bilgi toplumu politika, strateji ve uygulamalarının sağlayacağı faydaya ilişkin makroekonomik projeksiyonların yapılması ve fırsatların tespit edilmesi,
- Ülkemizin bilgi toplumuna dönüşüm sürecindeki ihtiyaçlarının tespit edilmesi, önümüzdeki döneme ilişkin politika, strateji ve uygulama önerilerinin ortaya konması,
- İlgili kesimlerin hizmet alımı sürecinde yapılacak tüm çalışmalara katılımlarının temin edilmesi ve sürekliliğinin sağlanmasıdır.

3. KAPSAM (ANA EKSENLER)

Madde 4’te çıktı olarak tanımlanan raporlardan Mevcut Durum Raporu, Küresel Eğilimler ve Ülke İncelemeleri Raporu ile İhtiyaç Tespiti ve Öneriler Raporu’nun hazırlanmasında aşağıda yer alan ana eksenler esas alınacaktır. Yüklenici, söz konusu raporların hazırlanması sürecinde ana eksenler arasındaki ilişkileri göz önünde bulundurarak politika, strateji ve uygulama önerilerini geliştirecek ve ortaya konulan tespit ve önerilerin desteklenmesi amacıyla ihtiyaç duyulan her türlü anket, saha araştırması, yüz yüze görüşme, vb. çalışmayı yapacaktır.

Öte yandan, farklı politika alanlarına ilişkin olarak hazırlanmış ve hazırlanmakta olan Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi, Türkiye Sanayi Strateji Belgesi, İhracat Stratejik Planı, Türkiye Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi, İstihdam Stratejisi, Bakım Hizmetleri Stratejisi ve Eylem Planı, Yaşlanma Ulusal Eylem Programı, Ulusal İklim Değişikliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı, KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı, Girdi Tedarik Stratejisi, Esnaf ve Sanatkarlar Değişim, Dönüşüm, Destek Strateji Belgesi ve Eylem Planı vb. strateji ve eylem planları ile Onuncu Kalkınma Planının hazırlanmasına ilişkin çalışmalar, Orta Vadeli ve Yıllık Programlar da bu raporların hazırlanmasında dikkate alınacaktır.

İdare, aşağıdaki ana eksenlerde yapılacak çalışmaların kapsamında değişiklik yapılmasını önerebilir. Yüklenici de ana eksenler altında ilişkili veya gerekli gördüğü diğer konuları da çalışmalarının kapsamına dâhil etme önerisini getirebilir. Bahsi geçen değişikliklerin hizmet alımı için belirlenen takvimin aksamasına neden olmayacak nitelikte olması esastır. Bu nitelikteki değişiklik önerileri, İdare ile Yüklenici arasında müzakere edilerek karara bağlanır. Yüklenici, çalışmalarını bu türdeki değişiklikleri de dikkate alarak tamamlamakla yükümlüdür.

3.1. Bilgi Teknolojileri Sektörü

Bilgi teknolojileri sektörü, gayri safi yurtiçi hasılaya sağlayabileceği doğrudan katkının yanı sıra, ekonominin genelinde getirdiği verimlilik artışı ve istihdam yaratma potansiyeli ile ülkemizin bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde kritik bir öneme sahiptir. Özellikle bu sektör içerisinde yer alan yazılım ve hizmetler alanı, yenilikçi ve katma değeri yüksek yapısı, düşük sabit sermaye yatırımı ve ara malı ihtiyacı ile stratejik bir önem arz etmektedir. Dolayısıyla sektörde yapılacak atılımlar bu dönüşüm sürecini temelden etkileyecektir.

Bilgi teknolojileri sektörünün mevcut yapısı; firmaların rekabet gücü, pazardaki rekabet seviyesi, iç pazarda yerel firmaların aldığı pay, doğrudan yabancı yatırımın büyüklüğü, dış ticaret dengesi ve yürürlükteki teşvik ve destekler başta olmak üzere ortaya konacaktır.

Bilgi teknolojilerinin ekonominin genelinde doğuracağı rekabet avantajı göz önünde bulundurularak ülkemizde bilgi teknolojilerinden etkin biçimde istifade eden veya etmesi

gereken sektörler belirlenmelidir. Bu ana eksene ilişkin yapılacak analizlerde, bilgi teknolojilerinin belirlenen sektörler üzerindeki etkisi ve bu sektörlerin ihtiyaçları dikkate alınmalıdır.

Bilgi teknolojileri sektörü yazılım ve hizmetler pazarının GSYH içerisinde aldığı pay oldukça düşüktür. Bilgi teknolojileri hizmetlerine farklı kullanıcılardan (kamu, özel sektör, vatandaş) gelen talebin niteliği ve niceliği, tüketilen hizmet ve ürünlerin kalitesi, diğer ülkelerle karşılaştırılarak ortaya konacaktır. Bilgi teknolojileri sektörü hizmetleri kullanım yoğunluğunun artması için öneriler ve dünya örnekleri sunulacaktır.

Bilgi teknolojileri sektörü hizmetler pazarının gelişimi için, kamunun bilgi teknolojisi hizmetleri ihtiyaçlarının yeniliğe dayalı rekabet ortamı içerisinde karşılanması önemlidir. Bu kapsamda, kamu bilgi teknolojisi hizmetleri ihtiyaçlarının kamu-özel sektör işbirliğiyle (dış kaynak hizmet alımı) karşılanması başta olmak üzere, hizmetler pazarının gelişimine imkân verecek etkinlik sağlayıcı düzenlemeler değerlendirilecektir.

Ülkemizde açık kaynak kodlu yazılımla ilişkili hizmetler, zaten küçük olan bilgi teknolojileri hizmetleri pazarı içinde yok denecek kadar az bir yer tutmaktadır. Uluslararası arenada hızlı markalaşma fırsatı, kamuda yeniden kullanılabilirlik ve sektörde yeni iş imkânlarının oluşması gibi katkıları göz önünde tutulduğunda, açık kaynak kodlu yazılımların yaygınlaşmasına uygun bir ekosistemin oluşturulması ve bu ekosistemin dünya genelindeki açık kaynak pazarı içinde yer edinmesi önem arz etmektedir. Açık kaynak kodlu yazılıma dayalı iş modellerinin ülkemiz için yaratacağı fırsatlar ve bunu destekleyecek ekosistemin güçlendirilmesi için yapılması gerekenler değerlendirilmelidir.

Bilgi teknolojileri alanında öne çıkan eğilimlerin başında gelen bulut bilişim, hem bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımında etkinliğin, hem de kullanım yoğunluğunun artmasına, özellikle yeni girişimlerin yüksek bilgi teknolojileri yatırımları gereksiz hayata geçirilmesine imkân tanımaktadır. Diğer taraftan, sunulan bulut bilişim hizmetleri kalitesinin tanımlanabilir ve ölçülebilir olması ve yasalarla güvence altında tutulmasının sağlanması gerekmektedir. Başta bulut bilişim hizmetleri olmak üzere, bilgi teknolojileri hizmetlerinin kalitesini artırmaya yönelik politika önerileri tartışılacaktır.

Bilgi teknolojileri pazarının serbest ticarete giderek daha fazla açılması yaklaşımı, bir yandan ekonominin genelinde yaratabileceği verimlilik artışı ve pazarın gelişimine katkısı, diğer yandan yerel firmaların bu pazardan aldıkları paya olan etkisi itibarıyla değerlendirilmelidir. Böyle bir yaklaşımla, bilgi teknolojileri pazarının, donanım dâhil olmak üzere, tüm segmentlerindeki yerel firmaların rekabet edebilirliğinin sağlanması ve pazardan aldıkları payın artırılması için alınması gerekli önlemler belirtilmelidir.

Bilgi teknolojileri sektöründeki küresel rekabet, diğer sektörlerle kıyaslandığında yenilikçiliğe daha fazla duyarlıdır. Bu durum, rekabet üstünlüğü sağlayacak yenilikleri yaratıp diğer sektörlerle yayacak insan kaynağının oluşturulmasını ve bu insan kaynağının kendini sürekli yenilemesini zorunlu kılmaktadır. Söz konusu insan kaynağının mevcudiyeti, uluslararası firmaların Ar-Ge ve operasyon merkezlerinin ülkemize taşınması gibi sektörün gelişimini etkileyen diğer dinamikler için de ön koşuldur.

Sektöre yönelik olarak uygulanan yenilik politikaları, sektördeki işletmeleri Ar-Ge yapmaya teşvik edecek mekanizmaların oluşturulması, ortaya konan yeniliklerin ticarileşmesi, fikri mülkiyet haklarının korunması, rekabet öncesi işbirliği destekleri ve üniversite-kamu-sanayi

işbirliği destekleri gibi farklı alanları içermektedir. Farklı aktörlerce uygulanmakta olan bu politikaların, anlaşılabilirlik, ortaya konan amaç ve hedefler ile uluslararası düzenlemelerle uyumluluk, sonuçları itibarıyla ölçülebilirlik gibi kıstaslar kapsamında değerlendirilmesi gereklidir. Yenilik politikaları içerisinde bilgi teknolojileri vurgusu ve/veya ayırımına ihtiyaç olup olmadığı, sektöre yönelik uygulanmakta olan ve/veya uygulanması gerekli görülen politikalar kapsamında ele alınmalıdır. Bu değerlendirme çerçevesinde, sektörde Ar-Ge ve yenilikçiliğin artırılmasına yönelik politika önerileri sunulacaktır.

Yenilikçilik politikaları yanında; kamu alımları ile yatırım ve ihracat destekleri gibi alanlarda farklı kurumlar tarafından bilgi teknolojileri sektörüne ilişkin olarak uygulanmakta olan politikalar, etkinlik, ölçülebilirlik, uluslararası düzenlemelerle uyumluluk ve anlaşılabilirlik açısından değerlendirilecektir.

Hem işbirliği ve öğrenmeyi hem de rekabet ve yenilikçiliği teşvik eden kümelenme yapıları içinde yer alan firmalar kendilerine özgü değer zincirlerinde diğer firmaların ürettikleri ürünlerden de istifade ederek farklı ürün ve hizmetler ortaya koymaktadır. Bilgi teknolojileri alanında kümelenme faaliyetlerinin desteklenmesi, ülkemiz de dâhil olmak üzere yaygın olarak kullanılmakta olan bir politika aracı olup, etkinliğinin artırılması ve kümelenme yapılarının uluslararası değer zincirinin bir parçası olabilmesi için yapılması gerekenler değerlendirilmelidir.

Bilgi teknolojileri sektörünün gelişimi ve ülkemizin küresel rekabet içinde yer alabilmesi için gerekli olan adımlardan biri girişimciliğin desteklenmesidir. Bu kapsamda, büyüme kapasitesi olan ancak sermayesi olmayan işletmelerle yeni kurulacak işletmelerin finansman olarak desteklenmesi ihtiyacı öne çıkmaktadır. Ülkemizde finansal sistem ağırlıklı olarak bankacılık sektörüne dayanmakta olup girişimcilere kaynak sağlayacak diğer finansal enstrümanlar yeterince gelişmemiştir. Bundan dolayı bilgi teknolojileri sektöründe faaliyet gösteren girişimciler yeterli finansman imkânına kavuşamamaktadır. Bu doğrultuda, bilgi teknolojileri sektöründe karşılaşılan finansman sorunlarının araştırılarak bilgi teknolojileri sektörünün gelişimini destekleyecek nitelikte bir finansman modelinin oluşturulması önem arz etmektedir.

Yakınsama ve genişbant erişim altyapılarının yaygınlaşmasının bir sonucu olarak, elektronik içerik hizmetleri de yaygınlaşmakta ve kullanımı artmaktadır. Bahsi geçen içerik hizmetleri internet reklamcılığında isteğe bağlı video hizmetlerine, çevrimiçi oyunlardan elektronik haber dağıtımına, müzik eserleri gibi entelektüel ürünlerin elektronik ortamda satışından ticari değeri olan kamu sektörü bilgisinin elektronik ortamda paylaşımına kadar çok geniş bir spektrumu kapsamaktadır. İçeriğin artan şekilde elektronik ortama aktarımı, paylaşımı ve ticarete konu edilmesi içerik endüstrisinin mevcut iş yapış şekilleri ve değer zincirlerini değiştirdiği gibi yeni hizmet ve iş sahaları ile uzmanlık alanlarının ortaya çıkmasının da önünü açmaktadır. Bu durum sektörün geliştirilmesi ve yaratılan katma değer artırılması açısından çeşitli fırsatlar sunmaktadır. Bununla birlikte, beklenen faydaların elde edilebilmesi fikri mülkiyet hakları, güvenli elektronik ödeme platformları, kişisel bilgilerin mahremiyeti, vergilendirme, elektronik içerik hizmetleri alanında çalışabilecek nitelikli işgücü, genişbant erişim vb. konularda kapsayıcı ve tutarlı politika ve stratejiler geliştirilmesini gerektirmektedir.

Sektörün gelişimi için atılması gerekli adımlar belirlenirken, Bilgi Toplumu Stratejisinin hazırlanması sonrası öne çıkan başta sanallaştırma, bulut bilişim, yeşil bilişim (green ICTs),

anlamsal ağlar (semantic web), büyük veri (big data) ve mobil teknolojiler gibi alanlar olmak üzere gelişmeler göz önünde bulundurulacaktır.

Gerek bilgi teknolojileri sektörünün mevcut durumunun ortaya konması, gerek stratejik hedefler doğrultusunda yürütülen politikaların sonuçlarının değerlendirilebilmesi sağlıklı bir veri altyapısını gerektirmektedir. Bununla birlikte, sektör büyüklükleri, ihracat rakamları, kapasite analizi, istihdam verileri, Ar-Ge harcamaları içindeki pay, yabancı sermaye yatırımları içindeki pay gibi farklı göstergeler ya ölçülememekte ya da uyumsuzluklar içermektedir. Bilgi teknolojileri sektörüne ilişkin istatistiksel bilgilerin geliştirilebilmesi için kamu ve sivil toplum kuruluşları bünyesinde yapılması gerekenler, en iyi örnekler ışığında incelenmelidir.

Bu ana ekseninde yapılacak çalışma ile sektörün, mevcut durumu ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak, stratejik sektör olarak konumlandırılıp geliştirilmesinin önündeki engeller, çözülmesi gereken sorunlar ve odaklanılması gereken fırsatlar ortaya konulmalıdır. Sektörün güçlü ve zayıf yönleri yazılım ve içerik, donanım, bilgi teknolojileri hizmetleri bileşenleri; fırsatlar ise uygulama ve alan seviyesinde sunulacaktır.

3.2. Genişbant Altyapısı ve Sektörel Rekabet

Son yıllarda genişbant altyapıları, yakınsama olgusunun da etkisiyle, tüketicilerin bilgiye ve çeşitli bilgi ve iletişim teknolojisi hizmetlerine erişimlerini sağlayan temel altyapı niteliği kazanmıştır. Bu altyapılar bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde tüm ekonomik ve sosyal aktörler arasındaki ilişkilerin yürütülmesi ve bilgi paylaşımının sağlanmasında kritik bir işlev üstlenmektedir. Yüksek hızlı genişbant altyapıları bilgiye erişimi ve bilginin paylaşımını kolaylaştırarak yeni ve daha etkin iş yapış yöntemlerinin geliştirilmesine ortam hazırlamakta, çeşitli yenilikçi hizmetlerin sunulmasına imkân vermekte, yeni iş sahaları ve uzmanlık alanlarının ortaya çıkmasına zemin oluşturmaktadır. Bu altyapılar ayrıca bölgesel farklılıkların azaltılmasını kolaylaştırmakta, ekonomik ve sosyal aktörlerin yürüttükleri çok çeşitli faaliyetlerin etkinliğini artırmakta ve genel olarak ekonominin üretim kapasitesinin ve rekabet gücünün artırılmasına önemli ölçüde katkı sağlamaktadır.

Genişbant altyapılarının ekonomik ve sosyal faaliyetlerin tümünde kullanılan ve bu faaliyetlerin etkinliği ile üretim faktörlerinin verimliliğini artıran bir “genel amaçlı teknoloji” haline gelmesi, bu teknolojiden en yüksek faydayı sağlamak üzere, pek çok ülkeyi söz konusu altyapıların yaygınlaşmasını kolaylaştırıcı ve hızlandırıcı tedbirleri almaya yöneltmektedir. Bu bağlamda; özellikle yüksek hızlarda veri iletimine imkân sağlayan ve fiber optik şebeke altyapısını kullanıcılara daha fazla yaklaştırma esasına dayalı genişbant erişim altyapılarının (Yeni Nesil Erişim Şebekeleri – Next Generation Access Networks) yaygınlaşmasını hızlandırmak ve bu altyapılara yatırımı özendirmek amacıyla çeşitli politika, strateji ve uygulamalar hayata geçirilmektedir. Bu politika, strateji ve uygulamaların; sektörel düzenlemelerin bahsi geçen genişbant altyapılarının yaygınlaşmasını kolaylaştırıcı ve işletmecilerin altyapı yatırımlarını özendirici şekilde revize edilmesinden kamunun genişbant altyapısına doğrudan yatırım yapmasına veya altyapı yatırımı yapacak işletmecileri finanse etmesine kadar farklı seviyelerde müdahaleci boyutları olabilmektedir. Bunları tamamlayıcı olmak üzere, mobil genişbant erişim altyapılarının ve hizmetlerinin yaygınlaşmasını kolaylaştırıcı ve hızlandırıcı tedbirler de alınmakta, sektörel politika ve düzenlemeler spektrum yönetimini etkinleştirecek, kıt kaynakların etkin şekilde kullanılmasını sağlayacak ve mobil haberleşme sektöründe yenilikçiliği ve rekabeti artıracak şekilde gözden geçirilmektedir. Yeni Nesil Erişim Şebekelerinin ve mobil genişbant erişim altyapılarının

yaygınlaşmasını kolaylaştırıcı ve hızlandırıcı, altyapı yatırımlarını özendirici, sektörde etkin rekabet ortamının oluşturulmasını destekleyecek, kullanıcıların bu altyapılara ve iletişim hizmetlerine makul fiyatlarla ihtiyaç duyulan her yerden erişimini sağlayacak ve sayısal uçurumu en aza indirecek, sabit ve mobil genişbant altyapılarının birbirini tamamlayıcı ve birbiriyle rekabet eden yapısını gözeterek, Türkiye'nin ihtiyaçlarına ve sektör yapısına uygun politika, strateji ve uygulamaların geliştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca, hâlihazırda sektörde uygulanmakta olan politika ve düzenlemelerin sektördeki rekabet yapısının mevcut durumu ile yukarıda bahsi geçen politika önceliklerine etkisi açısından incelenmesi ve hem mevzuat hem de uygulamanın etkinliği açısından tespit edilen sorunların giderilmesine yönelik öneriler geliştirilmesi gereklidir.

Yakınsama, yüksek hızlı genişbant erişim altyapılarına dayalı Yeni Nesil Şebekeleri (Next Generation Networks) kullanıcıların çeşitli bilgi ve iletişim teknolojisi hizmetlerine erişimini sağlayan ortak platformlar haline getirmektedir. Bunun sonucu olarak, bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün birbiriyle ilişkisi nispeten zayıf segmentlerden oluşan geleneksel yapısı da değişmektedir. Yakınsama; telekomünikasyon, içerik, yayıncılık ve bilgi teknolojisi hizmetleri arasındaki ayrımı belirsizleştirmekte, bu hizmetlerin sunumuna ilişkin değer zincirlerinin yeniden yapılanmasına sebep olmakta ve önceleri farklı alanlarda faaliyet gösteren piyasa aktörlerinin birbirlerinin faaliyet alanlarına girişini de kolaylaştırıp hızlandırmaktadır. Yakınsama olgusunun ortaya çıkardığı bu gelişmeler sektörde rekabeti ve yenilikçiliği artırma, altyapı ve hizmet maliyetlerini düşürme ve yeni istihdam alanları yaratma potansiyelini taşıdığı gibi değer zincirinin geniş bir bölümünde faaliyet gösteren dikey bütünleşik piyasa aktörlerinin ortaya çıkması nedeniyle rekabeti aksatıcı etki gösterme riskini de bünyesinde barındırmaktadır. Bu nedenle, sektörel politika ve düzenlemelerin, hem yakınsama olgusuyla ortaya çıkan ve yukarıda bahsi geçen gelişmelerin sağlayabileceği faydaları elde etmek, hem de olası olumsuz sonuçlarını en aza indirmek üzere, yakınsama ortamında ortaya çıkan yeni pazar yapısı ve değer zincirinin farklı kısımlarında rol alan işletmeciler arası ilişkileri dikkate alan bütüncül bir yaklaşımla gözden geçirilmesi ve bu doğrultuda yeni politika ve düzenleme önerileri oluşturulması gerekmektedir.

Türkiye coğrafi konumu itibarıyla Asya ile Avrupa arasında bir köprü konumundadır. Hem bu durum hem de Türkiye'nin gelişen telekomünikasyon altyapısı, söz konusu bölgeler arasındaki uluslararası veri trafiğinin taşınması ve bu bölgelere sunulabilecek bulut bilişim gibi çeşitli bilgi teknolojisi hizmetleri açısından Türkiye için önemli fırsatlar doğurmaktadır. Bu bağlamda, Türkiye'yi uluslararası veri trafiği taşımacılığında bölgesel bir merkez olarak konumlandırarak ve yerel telekomünikasyon piyasasında hayata geçirilen rekabeti artırıcı ve altyapının gelişimini destekleyici düzenleme ve yaklaşımlarla uyumlu politika, strateji ve uygulamaların geliştirilmesi önem arz etmektedir.

3.3. Nitelikli İnsan Kaynağı ve İstihdam

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin ekonomik ve sosyal hayatın her alanında artan kullanımı, bu teknolojilere dayalı ürün ve hizmetlerin üretilmesini ve etkin şekilde kullanılmasını sağlayacak insan kaynağına olan ihtiyacı da artırmıştır. Söz konusu insan kaynağının yetiştirilmesi hem yerli bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün hem de bu teknolojileri girdi olarak kullanan diğer sektörlerin geliştirilmesi, ekonominin rekabet gücünün ve istihdamın artırılması açısından kritik önemdedir.

Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında ihtiyaç duyulan insan kaynağının yetiştirilmesi açısından bu alanda verilen ortaöğretim seviyesindeki mesleki eğitim programları ile ön

lisans, lisans ve lisansüstü eğitim programları özellikle önem arz etmektedir. Bu bağlamda, söz konusu eğitim programlarının, içeriğinin ve eğitim kadrosunun değer zincirinin farklı katmanlarında (bakım-onarım, teknik destek, üretim, tasarım ve Ar-Ge, danışmanlık, vb.) görev üstlenebilecek yetkinliklere sahip insan kaynağının yetiştirilmesini sağlayacak şekilde yapılandırılması gerekmektedir. Ayrıca, söz konusu eğitim programlarına ilişkin olarak, gelişen teknolojinin insan kaynağının niteliği açısından ortaya çıkardığı yeni ihtiyaçları belirleyecek ve bu ihtiyaçları karşılamak üzere hem eğitim içeriğini hem de eğitim kadrosunu bu yeni ihtiyaçları hızla karşılayacak şekilde iyileştirecek mekanizmaların oluşturulması gerekmektedir. Bu kapsamda, eğitim programlarının tasarlanması sürecinde açık kaynak kodlu yazılım projelerine katılımın yaygınlaştırılması konusu ayrıca değerlendirilmelidir.

Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün değişen yapısı, bulut bilişim gibi teknolojilerin öne çıkması, mobil teknolojiler ve platformlardaki hızlı değişim, ihtiyaç duyulan insan kaynağının nitelik ve niceliğini etkilemektedir. Bu kapsamda, bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızla gelişmesi, gerek orta öğretim ve yükseköğretimde alınan eğitim gerekse bu alanda çalışmak suretiyle kazanılan yetkinliklerin bir süre sonra ihtiyaçları karşılayamaması sonucunu doğurabilmekte ve bu alanda çalışan insan kaynağının yetkinliklerinin yaşam boyu öğrenme yaklaşımı çerçevesinde sürekli olarak güncellenmesini gerektirmektedir. Bu bağlamda, bilgi ve iletişim teknolojileriyle ilgili uzmanlık alanlarında çalışanların okuldan mezun olduktan veya iş hayatına girdikten sonra da niteliklerini geliştirmelerine imkân sağlayacak mekanizmaların (meslek içi eğitimler, sertifika programları, vb.) oluşturulması bu alanda çalışan insan kaynağının ve dolayısıyla bunların istihdam edildikleri sektörlerin rekabet gücünün korunması açısından önem arz etmektedir.

Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesine ilişkin tedbirlerin etkin şekilde hayata geçirilebilmesi öncelikle bu alandaki insan gücü ihtiyacının orta ve uzun vadede nitelik ve nicelik açısından ortaya konmasını ve mevcut insan kaynağının bu ihtiyaçlara ne ölçüde cevap verdiğinin analiz edilmesini gerektirmektedir. Bu alanda çalışacak başta genç nüfus olmak üzere nitelikli insan kaynağını yetiştirmeye ve küresel insan kaynağını cezbetmeye yönelik olarak kamu ve özel sektör işbirliğiyle hayata geçirilecek politika, strateji ve uygulamaların bu analizler doğrultusunda şekillendirilmesi önem arz etmektedir.

Küreselleşmeyle birlikte giderek yoğunluk kazanan uluslararası rekabet ve yaşanan hızlı teknolojik gelişmeler nitelikli insan kaynağını en önemli rekabet avantajlarından biri haline getirmekte ve çalışma hayatı üzerinde ciddi sonuçlar doğurmaktadır. Hızla gelişen ve yaygınlaşan bilgi ve iletişim teknolojileri, hem bu sektör bünyesinde yaratılan yeni istihdam olanakları hem de bu teknolojilerin diğer sektörlerde de yaygın olarak kullanılmaya başlanmasıyla iş yapış şekillerinde ortaya çıkan değişimler dolayısıyla iş gücü piyasası üzerinde ciddi etkilere sahiptir. Daha önceleri insan gücüne dayalı olarak yapılan pek çok iş artık bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanılarak ve sayıca daha az fakat daha nitelikli insan gücüne gereksinim duyularak yapılmaya başlanmıştır. Bunun yanı sıra bilgi ve iletişim teknolojilerinde sağlanan gelişmeler bazı geleneksel iş kollarının kaybolmasına ve bir takım yeni mesleklerin ortaya çıkmasına da yol açmıştır.

Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü dinamik, hızla büyüyen ve yenilikçiliğe müsait yapısı sebebiyle kayda değer oranda istihdam yaratma potansiyeline sahiptir. Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında yapılan Ar-Ge, yenilikçilik ve girişimcilik faaliyetleri önemli ekonomik sonuçlar doğurabilmekte ve pek çok insana yeni iş olanağı sunabilmektedir. OECD ülkeleri dikkate alındığında bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründeki istihdam, toplam istihdam

içerisinde önemli ve giderek artan bir paya sahiptir. Dünya genelinde ve Türkiye’de bilgi ve iletişim teknolojileri ürün ve hizmetlerine olan talep ciddi boyutlara ulaşmış olup, her geçen gün daha da artmaktadır. Küreselleşme olgusu ve sağlanan teknolojik ilerlemeler sayesinde özellikle bilgi teknolojileri hizmetlerinin sunumunda ülkeler arasındaki sınırlar önemini yitirmiştir. En önemli girdilerinden biri nitelikli insan kaynağı olan bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü, bu alanda yeterli sayıda yetişmiş insan gücüne sahip olan ülkeler için istihdam fırsatları doğurabilmektedir. Ayrıca, gerek uluslararası firmaların doğrudan yatırımları gerekse yerli işletmelerin teşebbüsleri vasıtasıyla bilgi ve iletişim teknolojileri ürünlerinin üretim hacminin artırılması bu sektördeki istihdam olanaklarını da genişletecektir. Etkin kamu politikaları vasıtasıyla bilgi ve iletişim teknolojileri ürün ve hizmetleri sektöründe hem yurtiçi talebi karşılama oranı hem de uluslararası pazarlardan alınan pay artırılarak yeni iş olanaklarının ortaya çıkması sağlanabilir.

Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü bünyesinde oluşturduğu yeni istihdam olanaklarının yanında, iş gücü piyasaları üzerinde bir takım dolaylı etkilere de sahiptir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin ekonominin genelinde daha çok kullanılmasıyla birlikte bu teknolojileri çeşitli yetkinlik seviyelerinde kullanma becerisine sahip kişilerin istihdamına olan talep artmaktadır. Öte yandan, bilgi ve iletişim teknolojilerinin getirdiği işgücü verimliliği artışları özellikle emek yoğun sektörlerde önemli işsizlik sorunlarına sebep olmaktadır. İş bulamayan insanlara piyasanın ihtiyaç duyduğu bilgi ve iletişim teknolojileri yetkinlikleri kazandırılmak suretiyle hem işsizlik sorununun çözümüne katkı sağlanması hem de iş dünyasının nitelikli insan gücü ihtiyacının karşılanması mümkündür.

Bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımı ve ağ etkisi, ekonominin işleyiş dinamiklerini dönüştürerek, özellikle iş yapma tarzlarında yeni modellerin geliştirilmesini sağlamış, yeni pazarlar, yeni ürünler, yeni iş alanları ve yeni organizasyon yapıları ortaya çıkarmıştır. İş dünyasındaki bu dönüşüm sayesinde işin fiziksel mekândan tamamen veya kısmen ayrıldığı evden çalışma, tele-merkezlerde çalışma gibi çalışma türleri gelişmekte, başta kadınlar ve gençler olmak üzere farklı nedenlerle çalışma hayatının dışında kalmış kişilerin işgücü piyasasına çekilmesi bakımından önemli katkılar sağlanmaktadır. Ayrıca, bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte farklı toplumsal kesimler ve coğrafi alanlar arasındaki bilgi asimetrisi azalmış, böylece yeni ekonomik fırsatların yaratılması ve mevcut piyasaların daha iyi işlemesi mümkün olmuştur. Bu bağlamda, daha önce sadece yakın çevresinde bulunan kısıtlı sayıdaki aktörlerle ekonomik ilişkiler yürütebilen bireyler ve şirketler çok daha geniş bir ekonomik faaliyet alanına sahip hale gelmiştir. İş arayanlarla işverenlerin internet üzerindeki platformlarda buluşabilmeleri kişinin niteliklerine uygun işin ve pozisyonun gerekliliklerini haiz elemanın en hızlı ve etkin şekilde bulunabilmesi açısından önemli faydalar sağlamaktadır.

Bu alanda yapılacak çalışmalarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin dolaylı ve dolaysız etkilerinden istifade edilerek yeni istihdam olanaklarının yaratılması, mevcut insan kaynağının yeni yetkinliklerle donatılması, iş gücü piyasasının daha etkin çalışmasının sağlanması gibi konularda hayata geçirilecek politika, strateji ve uygulamaların ortaya konması gerekmektedir.

3.4. Toplumsal Dönüşüm

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin bilgi toplumuna dönüşüm sürecindeki rolü yadsınamaz olmakla birlikte, bu süreçte asıl unsurun bilginin kendisi olduğu da bir gerçektir. Dolayısıyla, bilgi toplumuna dönüşüm açısından, bilgi üretme motivasyonu yüksek, günlük hayatında ve

karar alma süreçlerinde bilgiyi doğru şekilde yorumlayıp işleyebilen, sistematik düşünme yeteneği gelişmiş, kendisini ve yaşadığı çevreyi sorgulayan bireylerin ağırlıkta olduğu bir toplum yapısı kritik önem arz etmektedir. Bu şekilde bir toplum yapısının oluşması için gerekli olan unsurlar ekonomik ve sosyal hayatın tüm boyutlarını kesmekte, bireylerin düşünce sistematikliğini bu yönde şekillendirecek aile içi eğitimden söz konusu niteliklere sahip olmalarını özendirecek iş ortamının oluşturulmasına kadar çok geniş bir çerçeveyi kapsamaktadır.

Bilgi toplumuna dönüşümle birlikte bireylerin günlük yaşamları ve iş yapma biçimleri değişmekte, bilgi ve iletişim teknolojileri araçlarının sunduğu yeni imkânlar bireysel ve toplumsal refahın yükselmesinde etkin bir rol oynamaktadır. Bu şekilde, bilgi ve iletişim teknolojileri aracılığıyla vatandaşlara sunulan hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesi ve yüksek hizmet standartlarının ülke genelinde yaygınlaştırılması, ayrıca hizmetin daha hızlı ve kolay şekilde bireylere ulaştırılması mümkün hale gelmektedir. Bu durum bir taraftan bireylerin yaşam kalitesini artırırken diğer taraftan da toplumda dezavantajlı kesimlerin içerilmesi ve toplum genelinde sosyal gelişmenin ileri düzeylere taşınmasına katkı sağlamaktadır.

Bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde ele alınması önem arz eden öncelikli hususlardan biri hem talep hem de arz yönüyle bilgi ve iletişim teknolojilerine erişilebilirliğin sağlanmasıdır. İletişim altyapısının/hizmetlerinin nitelik ve nicelik itibarıyla makul seviyelerde sunumu, dolayısıyla ülke genelinde bölge veya kır-kent ayrımı olmaksızın bireylerin internete ve diğer genişbant hizmetlerine erişebilmesi gereklidir. Bir diğer önemli husus bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına ilişkindir: Yaş, eğitim durumu, cinsiyet, gelir, yaşanılan yer gibi etkenlerin neden olduğu zorlaştırıcı koşullar veya motivasyon eksikliğine bağlı olarak bireylerin söz konusu teknolojilere ilişkin talep ve kullanım düzeyleri farklılaşmaktadır. Sayısal bölünme şeklinde ifade edilen, toplumda teknolojiyi kullanmayan veya daha az kullanan kesimler aleyhine var olan ve önlem alınmadığı takdirde gelecekte artan şekilde olumsuzluk yaratmaya devam edecek bu farklılıkların ve bunun doğuracağı fırsat eşitsizliğinin azaltılması gerekmektedir. Bu nedenle, iletişim altyapısındaki eksikliklerin giderilmesi ve gerekli iyileştirmelerin yapılması, ayrıca kısıtlı imkânları olan bireylerin bilgi ve iletişim teknolojilerine erişiminin ve bu teknolojileri kullanımının artırılması amacıyla, geçmiş dönemlerde edinilen tecrübeler ile yeni teknolojik gelişmeler dikkate alınarak, toplumun tümünü kapsayan, etkin kullanımı, işlevselliği, sürdürülebilirliği ve paydaşlarla işbirliğini gözeten politika, strateji ve uygulama araçlarının ortaya konmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca, yaygın erişimin önündeki en büyük engellerden birinin yüksek internet erişim maliyetleri olduğu düşünüldüğünde, rekabet koşulları ve ticari şartlar göz önünde bulundurularak erişim maliyetlerinin düşürülmesi ve ekonomik imkânları kısıtlı olan bireylerin bu “temel hak”tan yararlanabilmeleri için diğer ülkelerde de örnekleri bulunan çeşitli modellerin uygulanabilmesi hususunda önerilerin getirilmesi beklenmektedir.

Bilgi ve iletişim teknolojileri; eğitime katılımın artırılması, eğitim kalitesinin yükseltilmesi ve eğitim hizmetinin ülke genelinde eşit standartlarda sunumuna katkı yapmaktadır. Ayrıca, hayat boyu öğrenimin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi, bu kapsamda bireylerin hayatlarının herhangi bir bölümündeki eğitsel ihtiyaçlarını karşılamaya dönük, kişisel gelişimi ve sosyal kalkınmayı hedefleyen sayısal hizmetlerin ve içeriğin geliştirilmesi ve e-öğrenme yöntemlerinin hayat boyu öğrenimi destekleyen etkin bir araç olarak kullanımı önem arz etmektedir. Bu amaçla, FATİH Projesinin de odağını oluşturan “BİT destekli eğitim” kavramının ülkemizin şartları, benzer ülkelerin yaşadığı tecrübeler ile pedagojik kısıtlar ve gereklilikler dikkate alınarak değerlendirilmesi ve ülkemizdeki uygulamalara ışık tutacak analizlerin yapılması gerekmektedir.

FATİH Projesinin olası etkilerinin ve sunacağı fırsatların eğitimle ve öğrencilerle sınırlı kalmayacağı açıktır. Proje kapsamında öğrencilere dağıtılacak olan tablet bilgisayarlar sayısal bölünmenin azaltılmasına, internet kullanımının yaygınlaşmasına ve toplumun geniş kesimlerinin bu teknolojilerden daha etkin faydalanmasına imkân tanıyacaktır. Bu kapsamda, Projenin toplumun geneline eğitim dışında sunacağı fırsatların ve oluşturacağı risklerin saptanması ve olası çözüm önerilerinin geliştirilmesi beklenmektedir.

Bilgi ve iletişim teknolojileri başta engelliler ve yaşlılar olmak üzere ekonomik ve sosyal açıdan dezavantajlı kesimlerin kısıtlı ölçüde yararlandıkları veya hiç yararlanamadıkları hizmetlerden üst düzeyde faydalanmalarını sağlamak ve onları topluma daha entegre ve aktif bireyler haline getirebilmek için çeşitli fırsatlar sunmaktadır. Bu bağlamda, dezavantajlı grupların bilgi ve iletişim teknolojilerinden istifade edebilmelerine yönelik fiziksel ve ekonomik imkânların artırılması gerekmektedir. Bu gruplara yönelik bilgi ve iletişim teknolojileri destekli yöntem, hizmet ve araçların tasarlanması kadar, onlara bu uygulamaları kullanmaları için gereken yetkinliğin kazandırılması da önem arz etmektedir. Bu kapsamda, dezavantajlı grupların daha iyi hizmet alabilmeleri ve sosyal hayata kolayca eklenebilmeleri için arz ve talep yönlü kapsayıcı politika, strateji ve uygulama önerilerinin geliştirilmesi beklenmektedir.

Kamu, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimlerin dâhil olduğu çeşitli aktörler vasıtasıyla bilgisayar okur-yazarlığı oranını yükseltmek, BİT ile ilişkili istihdamı artırmak, internet, e-devlet ve çeşitli e-hizmetlerin kullanımını yaygınlaştırmak gibi amaçlarla birbirinden bağımsız pek çok proje yürütülmektedir. Sayısal bölünmenin azaltılmasına önemli ölçüde katkı sağlayan bu projelerin koordineli ve birbirlerini destekler nitelikte yürütülmesinin, hem kaynakların verimli kullanımına olanak sağlayacağı hem de bu şekilde projelerden daha etkili sonuçların elde edilmesinin mümkün hale geleceği düşünülmektedir. Bu alanda, başka ülkelerin yaşadıkları tecrübeler de göz önünde bulundurularak; ekonomik, teknik, hukuki ve idari bileşenleri olan bir modele ilişkin önerilerin getirilmesi yerinde olacaktır.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde özellikle son 20 yılda yaşanan gelişmeler, ekonomiden medyaya, eğlence anlayışından kültürel hayata, demokrasi kavramından sosyal ilişkilere kadar pek çok alanda köklü değişimlere yol açmıştır. Bu değişim, 90'lı yıllardan sonra doğan "sayısal yerlilerle", bunun öncesinde doğan "sayısal göçmenler" arasında kalın bir hat çekmiştir. Bilgi ve iletişim teknolojilerini yoğun olarak kullanan bu genç nesil vakitlerini bilgisayar başında geçirmekte, iletişimlerini internet üzerinden yapmakta, bilgisayar başında eğlenmekte ve bütçelerinin önemli bir kısmını elektronik aygıtlara ayırmaktadır. Bu nesil kendine özgü bir düşünce sistematiğine ve farklı tüketim alışkanlıklarına sahiptir. Şirketlerin ürün yelpazelerini ve pazarlama stratejilerini bu yeni nesil müşterileri dikkate alarak değiştirmesi ve organizasyon yapılarını bu yeni insan kaynağı modeline uyarlaması gerekecektir. Bu kapsamda, diğer ülkelerin tecrübelerini de dikkate alarak "sayısal yerli" bu neslin beklentilerinin çıkarılmasını, ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan gelişiminin kolaylaştırılmasını ve toplumsal faydayı artıracak biçimde toplumun geri kalanıyla eklenebilmesini teminen gerekli politika, strateji ve uygulamalarının geliştirilmesi beklenmektedir.

Öte yandan, bilgi ve iletişim teknolojilerinin sunduğu fırsatların bireysel ve toplumsal anlamda bazı ciddi riskleri de beraberinde getirdiği görülmektedir. Gelişen iletişim araçlarının aile kurumuna etkileri, internet üzerinden oynanan şans oyunları, sosyal medyada sıklıkla karşılaşılan nefret söylemi ve özellikle çocuklarda görülen oyun bağımlılığı bu risklerin

başlıcalarındandır. Bireye ve topluma yönelik bu ve benzeri tehditlerin ve olası etkilerinin psikolojik ve sosyal açıdan incelenmesi ve bireylerin özgürlük alanını kısıtlamadan bu riskleri bertaraf etmek için önerilerin geliştirilmesi beklenmektedir.

3.5. Bilgi Güvenliği, Kişisel Bilgilerin Korunması ve Güvenli İnternet

Bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde ekonomik ve sosyal hayata ilişkin çeşitli iş ve işlemler artan şekilde elektronik ortamda yapılmaya başlanmış, bu durum bilgiye erişim, bilginin paylaşımı ve iş süreçlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi açısından ekonomik ve sosyal aktörlerin bilgi ve iletişim teknolojisi altyapı ve hizmetlerine bağımlılığını artırmıştır. Bu bağımlılık, söz konusu altyapı ve hizmetlerde çeşitli sebeplerle (yanlış işletim, bilinçsiz kullanım, zararlı yazılımlar, siber saldırı vb.) ortaya çıkabilecek bilgi güvenliği sorunlarından kaynaklanan aksaklıklar nedeniyle ekonomik ve sosyal hayata ilişkin faaliyetlerin sağlıklı şekilde yürütülememesi ve toplumun bundan zarar görmesi riskini de beraberinde getirmektedir. Bahsi geçen zararlar bireysel bilgisayar kullanıcılarının elektronik bankacılık şifrelerinin çalınması nedeniyle karşılaştıkları mali kayıplardan kritik bilgi altyapılarına yönelik bir saldırı sonucu ortaya çıkabilecek ve ulusal güvenliği tehdit eder boyutlara varabilecek büyük ölçekli ekonomik ve sosyal kayıplara kadar geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Bu nedenle, bilgi toplumuna dönüşüm sürecinin sağlıklı şekilde yürütülmesi, bu süreçte ekonomik ve sosyal aktörlerin bilgi güvenliği tehditlerinden mümkün olduğunca korunması ve elektronik ortama güveninin tesis edilmesine bağlıdır. Bu amaç doğrultusunda kişisel kullanıma yönelik bilgi sistemleri ile kurumsal bilgi sistemleri ve kritik bilgi altyapılarının korunmasına yönelik, güvenlik ile kullanılabilirlik arasında makul bir denge gözetilen ve ilgili tüm tarafların etkin desteğiyle uygulanacak bilgi güvenliği tedbirlerinin alınmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda, gerek kamu gerekse özel sektör eliyle işletilen ve sosyal ve ekonomik değer arz eden bilgi sistemlerinin güvenliğinin kamu-özel işbirliği ile ve bütüncül bir bakış açısıyla sağlanmasına yönelik politika, strateji ve uygulamaların belirlenmesi gerekmektedir.

İş ve işlemlerin elektronik ortama taşınması, kişisel bilgilerin de elektronik ortamda işlenmesi ve bu bilgilerin çeşitli ekonomik ve sosyal faaliyetlerin yürütülmesi açısından girdi niteliği kazanması sonucunu doğurmuştur. Bu gelişmeler kurum ve kuruluşlara iş süreçlerini etkinleştirme, maliyetlerini düşürme, kullanıcı ve müşterilerine özelleştirilmiş hizmetler sunma yoluyla hem kendi kârlılıklarını ve rekabet güçlerini hem de kullanıcı/müşteri memnuniyetini artırma olanağı sunmaktadır. Ayrıca, kamu hizmetlerinin sunumunun etkinleştirilmesi ve yasa dışı faaliyetlerin tespit edilmesi ve önlenmesine yönelik bilgi ve iletişim teknolojileri uygulamaları kişisel bilgilerin giderek daha yoğun biçimde toplanmasını ve işlenmesini gündeme getirmiştir. Ancak bu durum, kişisel bilgilerin sahiplerinin rızası hilâfına, onları rahatsız edecek veya onlara zarar verecek şekilde yasa dışı olarak kullanılması, ilgisiz ve yetkisiz tarafların eline geçmesi ve kişi mahremiyetinin ihlâli tehlikesini de doğurmaktadır. Bununla birlikte, son zamanlarda gelişen bulut bilişim, sosyal medya ve mobil uygulamalar gibi teknolojiler, kişisel verilerin tutulduğu ve işlendiği ortamların hukuka uygunluğunun hangi teknik ve hukuki araçlarla sağlanacağı konusunun değerlendirilmesini gerektirmektedir.

Bilgi ve iletişim teknolojisi kullanılarak sunulan hizmetlerde bireye ilişkin temel hak ve özgürlük alanının müdahaleye açık hale gelmesi ve bu durumun kötüye kullanılması riski, vatandaşların hizmeti sunanlara olan güvenini ve bu hizmetleri kullanma isteğini azaltmaktadır. Bireyin manevi alanına ait unsurlar olarak isminin, onurunun ve özel hayatının korunmasını temin edecek, böylece bireyin sosyal hayatını daha sağlıklı ve rahat bir şekilde

sürdürebilmesine olanak tanıyacak şekilde özellikle hassas kişisel bilgilerin bilgi sistemlerinde ne şekilde kullanılacağını belirleyecek, bu bilgilerin hizmetin amacına yönelik ve hizmetle orantılı şekilde kullanılmasını sağlayacak tedbirlerin uluslararası yaklaşımlar da dikkate alınarak ele alınması önem taşımaktadır. Bu çerçevede, bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde kişisel bilgilerin mahremiyetinin korunması ve bu bilgilerin ekonomik ve sosyal faaliyetlerin etkin biçimde yürütülmesini sağlayacak şekilde kullanılması arasında uygun bir dengenin kurulması gerekmektedir. Bu dengenin oluşacağı ortamın sağlanabilmesi için politika, strateji ve uygulamaların belirlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

İnternetin nispeten kontrolsüz ve özgür yapısı iş ve işlemleri yürütme, yenilikçi iş modelleri ve hizmetler geliştirme, sosyalleşme, öğrenme, eğlenme, vb. açılardan ilgili taraflara önemli oranda esneklik sağlamakta ve bu anlamda ekonomik ve sosyal kalkınmayı desteklemektedir. Fakat bu yapı zararlı veya yasa dışı birtakım faaliyetlerin (zararlı içerik, kumar, iftira, özel hayatın gizliliğini ihlal, kimlik hırsızlığı vb.) internet ortamında yürütülmesini de kolaylaştırmaktadır. Bu nedenle, internet ortamındaki zararlı veya yasa dışı faaliyetleri önleyecek, ancak bu süreçte ifade özgürlüğünü de koruyarak ekonomik ve sosyal aktörler arasında normal bilgi alışverişini aksatmayacak ve böylece güvenli internet kullanımını sağlayacak hukuki, teknik ve idari tedbirlerin ulusal ve uluslararası ölçekte alınması bilgi toplumuna dönüşüm açısından önemli bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyacın giderilmesine yönelik olarak öneriler geliştirilmesi beklenmektedir.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde görülen gelişmeler, yeni suç türlerinin oluşmasına neden olmuş ve suç olgusunun da yeniden tanımlanmasını gerekli kılmıştır. İnternetin ortaya çıkışıyla bilişim yoluyla işlenen suçlar da gerek nitelik gerekse nicelik bakımından artış göstermiş ve geleneksel suç tanımları, bu suçları cezalandırmak için yetersiz olmaya başlamıştır. Bu kapsamda, uluslararası örnekler de dikkate alınarak bilişim suçlarına ilişkin politika, strateji ve uygulama önerilerinin geliştirilmesi beklenmektedir.

3.6. Bilgi ve İletişim Teknolojileri Destekli Yenilikçi Çözümler

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmelere paralel olarak, bu teknolojilerin çeşitli alanlarda kullanılması ve bu teknolojilere dayalı yenilikçi çözümlerin sunulması ön plana çıkmıştır. Son zamanlarda çeşitli platformlarda ortaya konan politikalar toplumun temel sorunlarına çözüm bulunmasında, odağında vatandaşların olduğu bir anlayışla yeni hizmetlerin sunulmasında ve bilgi tabanlı düşük karbon ekonomisine dönüşüm sürecinde bilgi ve iletişim teknolojilerinin anahtar rolüne işaret etmektedir. Bu alanlarda sunulan yenilikçi çözümler, yalnızca bir teknolojinin değil bilgi ve iletişim teknolojileriyle ilgili pek çok ileri teknolojinin birlikte kullanıldığı hizmetler olacaktır.

İklim değişikliği konusunun ön plana çıkmasıyla beraber, yeşil bilişim kavramı da bilgi toplumu politikalarının öncelikleri arasında yer almıştır. Bu önceliklerin çerçevesini, bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün çevreye olan olumsuz etkilerinin azaltılması ve diğer sektörlerin çevreye olan olumsuz etkilerinin azaltılmasında bu teknolojilerin kullanılması oluşturmaktadır. Bu kapsamda, ülkemizde yeşil bilişimin kullanımının yaygınlaştırılması ve bu teknolojilerin kullanımından sağlanacak faydaların artırılması amacıyla stratejik hedeflerin ve bunlara yönelik olarak atılması gereken adımların ortaya konması önem arz etmektedir.

Bilgisayar sayısındaki ve veri merkezlerinin kapasitesindeki hızlı artış, kullanılan enerji ve bunun sonucunda ortaya çıkan karbondioksit salınımının önemli boyuta ulaşmasına neden olmaktadır. Ayrıca, bilgi ve iletişim teknolojileri ürünlerinin çevreye duyarlı bir şekilde

üretilmesine ve ekonomik ömrünü tamamlamış olan ürünlerin olumsuz çevresel etkilerinin en aza indirilmesine yönelik çalışmaların yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Bilgi ve iletişim teknolojileri, diğer sektörlerin olumsuz çevresel etkilerinin azaltılmasında önemli fırsatlar sunmaktadır. Elektrik üretim, iletim ve dağıtımında “akıllı şebekeler (smart grids)”, yük ve yolcu taşımacılığında “akıllı ulaştırma sistemleri”, binalarda kullanılan enerjinin azaltılmasına yönelik “akıllı bina” uygulamaları karbondioksit salınımının azaltılmasına önemli katkı sağlamaktadır. Bunların yanında, bilgi ve iletişim teknolojileri, üretim alanında süreçlerin verimliliğini artırmakta, insanların uzaktan çalışabilmelerine ve toplantı yapabilmelerine olanak sağlayarak ciddi oranda enerji ve zaman tasarrufu sağlamaktadır. Bu kapsamda ön plana çıkan “tele-iş” uygulaması, işletme maliyetlerini düşürmek isteyen kamu ve özel sektör işletmeleri için oldukça önemli fırsatlar sunmaktadır. Ayrıca, ülkemizin önemli sorunlarından biri olan su kıtlığıyla mücadele kapsamında; su kaynaklarını tespit ve izleme, hava tahmini, erken uyarı sistemlerinin oluşturulması, kentlerin gelecekteki su ihtiyaçlarının belirlenmesi ve tarımda tam zamanında sulama gibi alanlarda bu teknolojilerden faydalanılabilmektedir. Özellikle kentlerin su yönetiminde, RFID teknolojisi ve mikro elektromekanik sistemlerden büyük ölçüde faydalanılan “akıllı boru” ve su yönetimine yönelik karar destek sistemleri gibi bilgi ve iletişim teknolojileri tabanlı çözümler ile su dağıtım hizmetinin etkinliği sağlanabilmektedir.

İnsanların gündelik hayatının tam merkezinde yer alan bu uygulamalar, “Nesnelerin İnterneti” (Internet of Things) kavramının ortaya çıkmasına öncülük etmektedir. Nesnelerin interneti, bir yandan yeni iş modellerinin ortaya çıkmasına ön ayak olurken bir yandan da toplumsal sorunlarla mücadelede etkili bir sürdürülebilir kalkınma aracı olarak ön plana çıkmaktadır. Bu olguyla birlikte gelen daha kaliteli veri, daha iyi bilginin üretilmesi ve daha iyi analizlerin yapılmasına imkân vermekte ve karar alma sürecinin etkinliğini önemli oranda geliştirmektedir. Bununla birlikte, boyutları her geçen gün artan veri yığını içinden kaliteli veriyi elde etmek, politika oluşturucular tarafından dikkatle incelenmesi gereken bir konu olarak ortaya çıkmaktadır. “Büyük Veri” (Big Data) kavramı etrafında belirlenecek politikalar, gelecekte ortaya çıkabilecek ve ekonomik, teknolojik ve toplumsal alanlarda önemli etkileri olabilecek sorunlarla mücadelede etkili bir araç olarak düşünülmelidir.

Merkezi ve yerel yönetimlerin hizmet sunumunda bilgi ve iletişim teknolojilerinin sahip olduğu potansiyelin farkına varmaları, mevcut hizmetlerin yanı sıra pek çok yeni hizmetin bilgi ve iletişim teknolojileri destekli olarak sunulmasını gündeme getirmiştir. Bu kapsamda, “akıllı kent” kavramı etrafında pek çok politika, strateji ve tedbir ortaya konmakta ve bunlara ilişkin uygulama çalışmaları yürütülmektedir. Aynı çerçevede, vatandaşların yenilikçilik sürecinin içine çekildiği “yaşayan laboratuvarlar” yaklaşımıyla, kamu-özel işbirliği modelinin ötesinde kamu-özel-vatandaş işbirliği modeli sayesinde teknolojilerin geliştirilmesi ile bu teknolojilerin vatandaşlara sunulan hizmetlerde kullanılması arasındaki zaman farkının azaltılması amaçlanmaktadır.

Son yıllarda, bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağlık alanındaki potansiyelinin fark edilmesiyle birlikte, pek çok yenilikçi hizmetin vatandaşlara sunulduğu görülmektedir. Özellikle, sağlık kayıtları ve “teletıp” alanlarında yaşanan gelişmeler sonucunda, vatandaşların sağlık hizmetlerine daha rahat erişimleri mümkün hale gelmiştir. Yaşlanan nüfus ve artan hasta bakım maliyetleriyle birlikte, gerek maliyetlerin düşürülmesi ihtiyacına gerekse hastaların evlerinde daha rahat bir ortamda tedavi ve bakımlarına yönelik “evde bakım” gibi çözümler ortaya çıkmıştır. Bunun yanında, sağlık kurumlarının daha verimli çalışmalarını sağlamaya yönelik hastane bilgi yönetim sistemleri yaygınlaşmaktadır.

Mobil genişbant, tablet bilgisayar ve akıllı telefon gibi teknolojilerde yaşanan gelişmelere bağlı olarak, “evden çıkmadan erişilebilen hizmetler”in yerini “her yerden erişilebilen hizmetler” almaktadır. Bu bağlamda, kamu ve özel sektör tarafından internet üzerinden sunulan hizmetlerin sunulmuş modellerinin yeniden ele alınması bir zorunluluk haline gelmiş olup, mevcut elektronik hizmetlerin ötesine geçen, gündelik yaşama uyum sağlayan ve “ortamla entegre” yeni hizmetlerin ortaya çıkmakta olduğu görülmektedir.

Bilgi ve iletişim teknolojileri, kültürel mirasa ve bilimsel bilgiye erişim konusunda önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu bağlamda ön plana çıkan sayısal kütüphaneler ve bilimsel bilgiye açık erişim gibi konularda katılımcılık esasına dayalı yapıların kurulmasına yönelik çalışmaların yapılması ve bu yapıların sürdürülebilirliğini sağlayacak modellerin oluşturulması gerekmektedir. Ayrıca, mevcut bilginin yanı sıra, günümüzde üretilen sayısal içeriğin kültürel ve bilimsel bilgiye dönüşümü, bu bilgilerin korunması ve gelecekte de kültürel miras ve bilimsel bilgi olarak gelecek nesillere aktarılmasına yönelik çalışmaların çerçevesinin oluşturulmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu eksen altında yapılacak olan çalışmalarda, bilgi ve iletişim teknolojileri tabanlı yenilikçi çözümlerin toplumun değişik alanlarında kullanılmasıyla sağlanabilecek ekonomik, sosyal ve çevresel fırsatların ortaya konulması ve bu fırsatların değerlendirilmesine yönelik politika, strateji ve uygulama önerilerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

3.7. İnternet Girişimciliği ve e-Ticaret

Sürekli değişen dinamiği ile internet ekonomisinin sunduğu fırsatlar ve bilginin gittikçe artan değeri, yeni girişimcilere önemli avantajlar sağlamaktadır. Ancak, internet üzerinden iş yapmaya yönelik girişimlerin çoğu zaman sağlıklı şekilde hayata geçirilemediği veya hayata geçirilen projelerin kalıcılığının sağlanamadığı gözlenmektedir. Bu doğrultuda, yüksek katma değerli ürün ve hizmet geliştirme ile nitelikli istihdam yaratma potansiyeli; ülke ekonomisine ve özelden ihracata olan katkısı; düşük başlangıç ve işletme sermayesi gereksinimi dikkate alındığında, internet girişimciliğini ve internette iş yapma olanaklarını desteklemek önem arz etmektedir. Bu nedenle, yeni girişimcilerle yatırımcıları bir araya getirmek, yabancı yatırımcıların ilgisini çekmek ve başlangıç aşamasındaki girişimcilere destek olmak suretiyle, ortaya konan iş fikirlerinin başarıyla hayata geçirilmesini ve sürdürülebilir bir zemine oturmasını sağlayacak politika ve stratejilerin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda, Türkiye’de internet sektörüne yönelik bir girişim sermayesi yapısının şekillenmesi ve olgunlaşması, ana hedeflerden biri olmalıdır.

İnternet, elektronik ticaret yoluyla mal ve hizmet alışverişi yapmak için katlanarak artan bir yaygınlıkla kullanılmaktadır. Küresel kriz dönemlerinde bile elektronik ticaretin gerek GSYH içerisindeki payı, gerekse nominal büyüklüğü tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de hızla artmaktadır. Elektronik ticaret, ürün ve hizmetlerin maliyetlerini azaltması, müşteri memnuniyeti odaklı olması, lojistik, finans, turizm gibi çeşitli hizmet sektörlerinin gelişimini desteklemesi ve işletmelerin verimliliğini artırması gibi pek çok avantaj sunmaktadır. Bilgi güvenliğinin sağlanması, güvenli ödeme mekanizmalarının oluşturulması, mobil uygulamaların yaygınlaşması, kişisel verilerin korunması ve böylece kullanıcı güveninin artırılması, elektronik ticaretin yaygınlaştırılmasında en önemli faktörler arasında yer almakta olup, bu doğrultuda hukuki, teknik ve altyapıya ilişkin bir takım tedbirlerin alınması gerekmektedir. Ayrıca, elektronik ticaret faaliyetinde bulunan işletmelerin sundukları

hizmetlerin güvenilirliğini teyit etmek üzere bağımsız mekanizmaların oluşumu ve sektör içi düzenlemelerin ele alınması gerekmektedir.

Elektronik ticaret özellikle internet girişimcilerine ve internet üzerinden mal, hizmet ve sayısal içerik satışı yapmak isteyen işletmelere rekabet üstünlüğü ve ekonomiye yeni istihdam olanakları sağlamaktadır. Bu kapsamda bireysel girişimciler ve özellikle KOBİ'ler için önemli ihracat fırsatları doğmakta, ancak e-ticaret yoluyla ihracat yapılabilmesi için ülkemiz koşullarına uygun hukuki ve teknik altyapının temel unsurlarının tespit edilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çerçevede, elektronik ticaretin düzenlenmesine ilişkin çalışmalar da dikkate alınarak, kurumsal ve bireysel girişimcilerin elektronik ticaret yoluyla ulusal ve uluslararası pazarlara açılmalarını kolaylaştırıcı politika, strateji ve uygulamaların belirlenmesi gerekmektedir.

3.8. Kamu Hizmetlerinde Kullanıcı Odaklılık ve Etkinlik

Kamu kurum ve kuruluşlarının, vatandaş odaklı ve etkin hizmet sunumu hedefi doğrultusunda birlikte çalışabilmeleri; kurumlar arası bilgi paylaşımı, bilgi sistemleri arasında veri paylaşımı ve işleyen süreçlerin birbirleriyle olan uyumunun sağlanması gibi farklı seviyelerde etkileşimi ifade eder. Bu etkileşim kapsamında, kamu hizmetlerinin sunumunda kullanıcı memnuniyetinin artırılması ve bireyler ve girişimler üzerindeki idari yüklerin azaltılması için kurumlar arasında işbirliği, bilginin yerinden ve yeniden kullanımı, kaliteli ve etkin kamu hizmet sunumu için çoklu ortamlardan, sosyal platformlara entegre, kişiselleştirilmiş ve bütünlük hizmet sunumu; tüm bunların gerçekleştirilebilmesi için de arka planda etkin işleyen bir veri paylaşımı anlayışı ve altyapısı gereklidir. Bu kapsamda, e-devlet hizmetlerinin sunumu için ihtiyaç duyulan temel bilgilerin erişilebileceği bilgi sistemlerinin oluşturulması, elektronik hizmetlerin sunumunda kullanılacak ortak altyapıların kurulması, ortak standartların belirlenmesi ve yerel yönetimler de dâhil olmak üzere, kamuda ortak uygulamaların yaygınlaşması için tedbirler geliştirilmesi konuları önem arz etmektedir. Diğer taraftan, fiziksel mekâna dayalı tek adımda hizmet uygulamaları ile entegrasyonun ele alınmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca, vatandaş odaklı hizmet dönüşümünü mümkün kılacak yasal düzenlemelerin de yapılması gereklidir.

e-Devlet hizmetleri genel olarak teknoloji odaklı çözümler şeklinde algılanmakta, bu hizmetlerin kullanıcı odaklılığı geri planda kalabilmektedir. Bunun sonucu olarak, sayısal bölünmenin daha da artması veya e-devlet hizmetleri kullanımının istenildiği ölçüde yaygınlaşmaması gibi olumsuzluklar gündeme gelmektedir. Teknolojiden ziyade kullanıcıyı odak noktasına koyan bir yaklaşımla, kullanıcı gereksinimlerinin daha iyi anlaşılması, hizmet sunumunda verimliliğin ve vatandaş memnuniyetinin artırılması, demokratik anlayışın ve e-devlet altyapısının güçlendirilmesi gibi pek çok fayda elde etmek mümkün olabilecektir. Bu çerçevede, ülkemizde e-devlet hizmet sunumunda “vatandaş ilişkileri yönetimi” anlayışının uygulanabilirliği üzerine çalışmaların yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışmalar, yeni gelişen ve kullanımı hızla yaygınlaşan sosyal ağlar ve mobil uygulamalar ile e-katılım imkânlarından yararlanma konusunu da içermelidir.

Kamu kurum ve kuruluşları, bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan hızlı gelişmelere paralel olarak, vatandaşlara ve iş dünyasına daha etkin, verimli, şeffaf ve hızlı hizmet sunumunda, bu teknolojilerin potansiyelinin farkına varmıştır. Bu farkındalıkla birlikte, kamu kurum ve kuruluşlarının yürüttükleri bilgi ve iletişim teknolojileri projelerinin sayısı hızla artmıştır. Gerek kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen projeler gerekse devreye alınan sistemlerin idamesine yönelik çalışmalar, bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımlarının bütçe

içerisindeki payını giderek artırmaktadır. Kamu kurumlarının bir kısmı ihtiyaç duyduğu çözümler için kendi insan kaynağını kullanırken, büyük çoğunluğu çözümlerin üretilmesi ve idamesinde dışa bağımlı bir görüntü çizmektedir. Bu ayrışmanın asıl sebebi, kamu kurumlarının bilgi işlem birimlerinin insan gücü kapasitesinin farklı olmasıdır. Ayrıca, ülkemizdeki kamu kurum ve kuruluşlarının bilgi işlem birimlerinin organizasyon içindeki konumları da farklılık arz etmektedir. Bu durum, ülkemizdeki kamu kurum ve kuruluşlarının e-dönüşüm ihtiyaçlarına göre, bilgi işlem birimlerinin kapasite gereksinimlerinin belirlenmesi ve organizasyon içindeki konumları ile ilgili değişikliklere gidilmesi ihtiyacına işaret etmektedir. Bilgi işlem birimlerinin kurumların stratejik hedeflerine ulaşmaları yönünde ortaya konacak “BT Stratejisi” çerçevesinde kurumsal bir sorumluluk üstlenmeleri ve bu sorumluluk kapsamında da güçlendirilmeleri gerekmektedir. Ayrıca, kurumların ortaya koyduğu stratejik hedefler doğrultusunda bilgi ve iletişim teknolojileri alanında yürütecekleri çalışmaların kurumsal boyutta ve üst seviyede yönlendirilmesine olanak sağlayacak bir yönetim mekanizmasının oluşturulması gerekmektedir. Bu çerçevede, “BT Yönetimi” olgusunun kamuda uygulanabilirliği ve bunun gerektireceği organizasyon yapısına ilişkin çalışmaların yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımları kapsamında, çözüm geliştirmek için tercih edilen yönteme bağlı olarak proje fikrinin oluşturulmasından proje çıktılarının kabul aşamasına kadar bu yatırımların ne kadar etkin yönetilebildiği sorusu gündeme gelmektedir. Bundan dolayı, kamu kurum ve kuruluşlarının bilgi ve iletişim teknolojileri yatırım süreçlerinde kurumsal ihtiyaçlarına uyarlanmış proje yönetimi metodolojilerine ya da standart proje yönetim metodolojilerine uygun çalışmaların yapılması gerekmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımlarının belirlenen amaçlar doğrultusunda bütçesi ve zamanı içinde yapılıp yapılmadığına yönelik izleme süreci, proje yönetim esasları içinde kilit öneme sahiptir. Buna ilişkin izleme faaliyetleri sonucu elde edilen veriler, gerek yatırım kararı gerekse kaynak tahsisatı için önemli geri bildirimler sağlamaktadır. Ayrıca, ortaya konan hizmetin vatandaş memnuniyetine etkisinin ölçülmesi, bu hizmetlerin kullanılabilirliğini artırmak konusunda yol göstermektedir. Bununla birlikte, bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımlarının uygulama sürecindeki etkilerinin ölçülmesi ve raporlanması, bu yatırımların stratejik hedeflere ulaşmada ne kadar etkili olduğunun belirlenmesi açısından önemli bir mekanizmadır. Bu mekanizmanın, stratejik hedefler doğrultusunda programlama, kaynak tahsisatı ve etki analizlerinin yapılması konularını kapsayacak şekilde ele alınması ve ülkemiz için uygun bir modelin ortaya konması gerekmektedir.

Kamu kaynaklarıyla üretilen web servislerinden bilgi sistemlerine, veri ve süreç modellerinden, modellemenin kendisini tanımlayan kılavuzlara kadar birçok farklı çözüm ve çıktının paylaşılarak yeniden kullanımı, hem kamu bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımlarında etkinliğin sağlanması hem de birlikte çalışabilirlik açısından önemli bir araçtır. Kamu tarafından ya da kamu adına özel sektör tarafından bilgi ve iletişim teknolojileri projelerinin geliştirilmesi sürecinde, kurumlar arası işbirliğini artıracak, üretilen çıktılarının tüm kamuda erişilebilir ve yeniden kullanılabilir olmasına imkân verecek ve gerektiğinde dinamik bir şekilde hizmet sunum sürecinin iyileştirilmesine olanak sağlayacak politikaların finansman, idame-yenileme, destek, başta açık kaynak olmak üzere yazılım geliştirme metodolojileri, e-devlet hizmet sunum mimarisi gibi farklı boyutlarıyla birlikte değerlendirilmesi gereklidir.

Ortak veri merkezleri ve bulut bilişim gibi eğilimler, kurumların mevcut bilgi teknolojisi harcamalarını azaltarak, kurumların yeni uygulama geliştirme için ayırdıkları bütçeleri

geniştebilecek imkânlar sunmaktadır. Diğer taraftan, kurumlar kendi başlarına bu imkânlardan ancak sınırlı ölçüde yararlanabileceklerinden, bu süreci hızlandırıcı, belirsizlikleri giderici çalışmaların gerçekleştirilmesi önem arz etmektedir. Bu bağlamda, kamu kurum ve kuruluşlarının altyapı ve uygulama gereksinimlerine hizmet eden ‘kamuya özel’ bir bulut bilişim mimarisi ile ince istemci ve sanallaştırma gibi konuların kamuda uygulanabilirliğine ilişkin önerilerin ortaya konulması gereklidir.

Kamu, günlük iş süreçleri veya müstakil projeler yoluyla üretilen, arşivlenen, sunulan ve paylaşılan sayısal verilerle zengin bir içeriğe sahiptir. Bu durum, kamuyu bilgi ekonomisinin en önemli paydaşlarından biri haline getirmektedir. Dolayısıyla söz konusu içeriğin hem ekonomik değer yaratmak hem de bilgiye dayalı karar süreçlerine katkı sağlamak üzere vatandaşların ve girişimcilerin kullanımına açık hale getirilmesi önem kazanmaktadır. Bu sebeple, dünya örnekleri de göz önünde bulundurularak, kamu sektörü bilgisi olarak adlandırılan sayısal içeriğin paylaşımını ve tekrar kullanımını sağlayacak altyapının nasıl olması gerektiğine ilişkin önerilerin geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu eksen altında yapılacak olan çalışmalarda, yerel yönetim hizmetleri de dâhil kamu hizmetlerinin sunumunda; kullanıcıların talep ve ihtiyaçlarına odaklanılması ve etkinliği sağlayacak tedbirlerin alınması ilkeleri gözetilerek, Türkiye’nin kamu yönetimi yapısına uygun politika, strateji ve uygulama önerilerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

4. ÇIKTILAR, TESLİM PROGRAMI ve İLGİLİ TARAFLARLA PAYLAŞILMASI

Yüklenicinin, işin devamı süresince periyodik olarak ve işin tamamlanması aşamasında teslim edeceği çıktıları, çıktıların niteliği, kapsamı ve teslim süreleri aşağıda belirtilmiştir.

Yüklenicinin üreteceği raporlarda řu hususlara titizlikle dikkat edilecektir:

- Çıktılar dilbilgisi, anlatım bozukluğu, yazım hatası, noktalama işaretleri kullanımı vb. konularda İdare’nin tekrar düzeltme yapmasına gerek bırakmayacak bir hassasiyetle hazırlanmalı,
- Üretilen tüm raporların baş kısımlarına konuyu kapsayıcı nitelikte bir yönetici özeti eklenmeli,
- Yabancı kökenli kelimelerden ziyade Türkçe eř anlamlarının kullanılmasına gayret edilmeli,
- Çıktılar tertipli ve düzenli şekilde hazırlanmalı.

İdare, söz konusu çıktılarından yazılı rapor mahiyetinde olanların iç kapağında, İdare ve Yüklenicinin isim ve logoları ile Yüklenicinin çıktının hazırlanmasındaki katkı ve sorumluluğunu ortaya koyan bir ifadenin yer almasını isteyebilir.

4.1. İş Programı

Yüklenici, işin devamı süresince yürüteceği tüm işlere ait; sıra, başlama ve bitiş tarihleri, süre, işler arasındaki ilişkiler, ara ve nihai çıktıları ile kaydedilecek ana aşamaları gösterir ayrıntılı bir İş Programı hazırlayacaktır.

Hazırlanacak İş Programı Taslağı 18 (on sekiz) adet basılı ve 1 (bir) adet elektronik (CD) kopya olmak üzere işe başlama tarihinden itibaren 2 (iki) hafta içerisinde İdareye teslim

edilecektir. İş Programı üzerinde İdare tarafından getirilecek değişiklik talepleri de dikkate alınarak hazırlanacak Nihai İş Programı, işe başlama tarihinden itibaren 3 (üç) hafta içerisinde, 18 (on sekiz) adet basılı ve 1 (bir) adet elektronik (CD) kopya olmak üzere Yüklenici tarafından teslim edilecektir.

4.2. İlerleme Raporları

Yüklenici, işe başlama tarihinden itibaren her 4 (dört) haftada bir düzenli olarak hazırlayacağı İlerleme Raporunu 18 (on sekiz) adet basılı ve 1 (bir) adet elektronik (CD) kopya halinde İdareye teslim edecektir. İlerleme Raporunda; rapor dönemi içerisinde gerçekleştirilen tüm faaliyetler, yapılan ikili görüşmeler, somut olarak tamamlanan çalışmalara ilişkin özet bilgiler, karşılaşılan güçlükler ve rapor döneminde kaydedilen ilerlemeyi ifade edecek diğer her türlü bilgiye yer verilecektir.

4.3. Mevcut Durum Raporu

Bu raporda, Türkiye'nin bilgi toplumuna dönüşüm yolunda geldiği nokta; ülkemizde benimsenmiş politika ve stratejiler, yürürlükteki mevzuat ile üzerinde çalışılan taslak ve tasarılar, hayata geçirilen veya çalışmalarını devam eden temel uygulamalar, konuya ilişkin kurumsal yapılar ile bu kurumların görev ve yetkileri itibarıyla ortaya konacaktır. Mevcut durumun analizi Türkiye'nin sahip olduğu potansiyeller, olumsuzluklar, fırsatlar ve karşılaşılabileceği zorluklar bağlamında da raporlanacaktır. Ayrıca ulusal ve uluslararası düzeydeki veriler dikkate alınarak Türkiye'nin bilgi toplumuna dönüşümde uluslararası konumu analiz edilecektir.

Mevcut Durum Raporu çalışmaları, kapsamı Madde 3'te tanımlanan ana eksenlerde yürütülecektir.

Yüklenici, Mevcut Durum Raporu'nu işe başlama tarihinden itibaren 12 (on iki) hafta içerisinde 18 (on sekiz) adet basılı ve 1 (bir) adet elektronik (CD) kopya olmak üzere İdare'ye teslim edecektir. Yapılan değerlendirme neticesinde İdare'nin Rapor'un gerek içerik gerekse Türkçe dilbilgisi ve yazım kurallarına uyum itibarıyla tamamlandığına ya da küçük düzeltmelerle tamamlanabileceğine karar vermesi durumunda söz konusu Rapor kabule arza uygun olarak değerlendirilir. Rapor'un, ilk teslimi ya da tespit edilen küçük düzeltmelerin Yüklenici tarafından tamamlanması sonrasında PYK tarafından yapılan değerlendirme neticesinde kabule arza uygun görülmesi ve Muayene ve Kabul Komisyonu'nca kabul edilmesi halinde Yüklenici'ye Sözleşme tutarının yüzde 10 oranında ödeme yapılır. Söz konusu kabul, kısmi kabul mahiyetinde olup Yüklenici'ye ödenen tutar Sözleşme'de öngörülen toplam tutardan düşülür.

Rapor'un kabule arza uygun görülmediği takdirde, İdare Rapor'a ilişkin görüş, öneri ve değişiklik taleplerini en geç 2 (iki) hafta içerisinde Yüklenici'ye bildirecektir. Yüklenici, İdare tarafından getirilecek değişiklik taleplerini de dikkate alarak 3 (üç) hafta içerisinde Mevcut Durum Raporu'na son şeklini verecektir. Nihai hale getirilen Mevcut Durum Raporu, 18 (on sekiz) adet basılı ve 1 (bir) adet elektronik (CD) kopya olmak üzere Yüklenici tarafından işe başlama tarihinden itibaren 17 (on yedi) hafta içerisinde teslim edilmiş olacaktır. İdare'nin değişiklik talepleri üzerine nihai hale getirilen Mevcut Durum Raporu kısmi ödemeye konu olmaz, Sözleşme ile öngörülen hükümler saklı kalmak kaydıyla kurulacak Muayene ve Kabul Komisyonu tarafından değerlendirilir.

4.4. Küresel Eğilimler ve Ülke İncelemeleri Raporu

Bu raporda, bilgi toplumuna dönüşüm açısından önemli ölçüde gelişme kaydetmiş ve/veya Türkiye için bu alanda örnek teşkil edebilecek ülkeler ile Birleşmiş Milletler, OECD ve Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) gibi uluslararası kuruluşların ve özellikle Avrupa Birliği'nin bilgi toplumuna dönüşüme ilişkin olarak benimsedikleri güncel yönelim ve yaklaşımlar, odaklandıkları sorunlar/eksiklikler ve bunları gidermeye yönelik olarak önerdikleri/hayata geçirdikleri politika, strateji ve uygulamalar incelenecektir. Ayrıca, bahsi geçen politika, strateji ve uygulamaları hayata geçirmek üzere önerilen/oluşturulan kurumsal yapılar analiz edilecektir. Söz konusu incelemelerde, dünyadaki farklı örnekleri en iyi şekilde temsil edecek sayıda ülke ve uygulama içerilecektir.

Küresel Eğilimler ve Ülke İncelemeleri Raporu çalışmaları, kapsamı Madde 3'te tanımlanan ana eksenlerde yürütülecektir.

Yüklenici, Küresel Eğilimler ve Ülke İncelemeleri Raporu'nu işe başlama tarihinden itibaren 15 (on beş) hafta içerisinde 18 (on sekiz) adet basılı ve 1 (bir) adet elektronik (CD) kopya olmak üzere İdare'ye teslim edecektir. Yapılan değerlendirme neticesinde İdare'nin Rapor'un gerek içerik gerekse Türkçe dilbilgisi ve yazım kurallarına uyum itibarıyla tamamlandığına ya da küçük düzeltmelerle tamamlanabileceğine karar vermesi durumunda söz konusu Rapor kabule arza uygun olarak değerlendirilir. Rapor'un, ilk teslimi ya da tespit edilen küçük düzeltmelerin Yüklenici tarafından tamamlanması sonrasında PYK tarafından yapılan değerlendirme neticesinde kabule arza uygun görülmesi ve Muayene ve Kabul Komisyonu'nca kabul edilmesi halinde Yüklenici'ye Sözleşme tutarının yüzde 10 oranında ödeme yapılır. Söz konusu kabul, kısmi kabul mahiyetinde olup Yüklenici'ye ödenen tutar Sözleşme'de öngörülen toplam tutardan düşülür.

Rapor'un kabule arza uygun görülmediği takdirde, İdare Rapor'a ilişkin görüş, öneri ve değişiklik taleplerini en geç 2 (iki) hafta içerisinde Yüklenici'ye bildirecektir. Yüklenici, İdare tarafından getirilecek değişiklik taleplerini de dikkate alarak 3 (üç) hafta içerisinde Küresel Eğilimler ve Ülke İncelemeleri Raporu'na son şeklini verecektir. Nihai hale getirilen Küresel Eğilimler ve Ülke İncelemeleri Raporu, 18 (on sekiz) adet basılı ve 1 (bir) adet elektronik (CD) kopya olmak üzere Yüklenici tarafından işe başlama tarihinden itibaren 20 (yirmi) hafta içerisinde teslim edilmiş olacaktır. İdare'nin değişiklik talepleri üzerine nihai hale getirilen Küresel Eğilimler ve Ülke İncelemeleri Raporu kısmi ödemeye konu olmaz, Sözleşme ile öngörülen hükümler saklı kalmak kaydıyla kurulacak Muayene ve Kabul Komisyonu tarafından değerlendirilir.

4.5. Makroekonomik Projeksiyonlar ve Fırsatlar Raporu

Bu raporda, Türkiye'nin bilgi ekonomisine geçiş sürecinde, ekonomik istikrarı korumak, ekonomik büyümeyi yüksek ve sürdürülebilir kılmak, istihdamı artırmak gibi makroekonomik öncelikler kapsamında bilgi ve iletişim teknolojilerinden istifade etmenin sağlayacağı fırsatlar ele alınacaktır. Makroekonomik Projeksiyonlar ve Fırsatlar Raporu, GSYH büyüklüğü, işsizlik oranı, dış ticaret dengesi ve doğrudan yabancı yatırım gibi temel ekonomik göstergeler ile üretim yapısı, işgücü piyasası yapısı ve ihtiyaçları, eğitim sistemi ve nüfus yapısı gibi alanlardaki 2023 yılına ilişkin projeksiyonlar ve Uzun Vadeli Gelişme Stratejisi, Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program, Hükümet Programı gibi temel politika belgeleri dikkate alınarak hazırlanacaktır.

Yüklenici, Makroekonomik Projeksiyonlar ve Fırsatlar Raporu'nu işe başlama tarihinden itibaren 18 (on sekiz) hafta içerisinde 18 (on sekiz) adet basılı ve 1 (bir) adet elektronik (CD) kopya olmak üzere İdare'ye teslim edecektir. Yapılan değerlendirme neticesinde İdare'nin Rapor'un gerek içerik gerekse Türkçe dilbilgisi ve yazım kurallarına uyum itibarıyla tamamlandığına ya da küçük düzeltmelerle tamamlanabileceğine karar vermesi durumunda söz konusu Rapor kabule arza uygun olarak değerlendirilir. Rapor'un, ilk teslimi ya da tespit edilen küçük düzeltmelerin Yüklenici tarafından tamamlanması sonrasında PYK tarafından yapılan değerlendirme neticesinde kabule arza uygun görülmesi ve Muayene ve Kabul Komisyonu'nca kabul edilmesi halinde Yüklenici'ye Sözleşme tutarının yüzde 10 oranında ödeme yapılır. Söz konusu kabul, kısmi kabul mahiyetinde olup Yüklenici'ye ödenen tutar Sözleşme'de öngörülen toplam tutardan düşülür.

Rapor'un kabule arza uygun görülmediği takdirde, İdare Rapor'a ilişkin görüş, öneri ve değişiklik taleplerini en geç 2 (iki) hafta içerisinde Yüklenici'ye bildirecektir. Yüklenici, İdare tarafından getirilecek değişiklik taleplerini de dikkate alarak 3 (üç) hafta içerisinde Makroekonomik Projeksiyonlar ve Fırsatlar Raporu'na son şeklini verecektir. Nihai hale getirilen Makroekonomik Projeksiyonlar ve Fırsatlar Raporu, 18 (on sekiz) adet basılı ve 1 (bir) adet elektronik (CD) kopya olmak üzere Yüklenici tarafından işe başlama tarihinden itibaren 23 (yirmi üç) hafta içerisinde teslim edilmiş olacaktır. İdare'nin değişiklik talepleri üzerine nihai hale getirilen Makroekonomik Projeksiyonlar ve Fırsatlar Raporu kısmi ödemeye konu olmaz, Sözleşme ile öngörülen hükümler saklı kalmak kaydıyla kurulacak Muayene ve Kabul Komisyonu tarafından değerlendirilir.

4.6. İhtiyaç Tespiti ve Öneriler Raporu

Bu Rapor'da; Makroekonomik Projeksiyonlar ve Fırsatlar Raporu'nda ortaya konan tespit ve analizler ile Mevcut Durum Raporunda ulaşılan sonuçlardan hareketle, Türkiye'nin bilgi toplumuna dönüşüm sürecini olumsuz etkileyen gelişmeler ile uygulamada geri kalan hususlar irdelenerek önümüzdeki dönemde gündemde olması beklenen konuları da kapsayacak şekilde ülkenin yeni dönemdeki ihtiyaçları belirlenecektir. İhale kapsamında Yüklenici tarafından incelenecek ve Küresel Eğilimler ve Ülke İncelemeleri Raporu'nda ortaya konacak tematik en iyi ülke uygulamaları ile uluslararası kuruluşlarca benimsenmiş hedef ve eğilimler ihtiyaçların belirlenmesinde göz önüne alınacaktır. Bunlara dayalı olarak, bilgi toplumuna dönüşüm açısından Türkiye'de önümüzdeki dönemde hayata geçirilmesi gereken politika, strateji ve uygulamalara yönelik öneriler geliştirilecektir.

Yüklenici, politika, strateji ve uygulamalara ilişkin geliştireceği öneri alternatiflerini ortaya koyacak ve her bir alternatifin fayda ve maliyet analizini yapacaktır. Fayda ve maliyet analizi sayısal verilerle desteklenecektir. Sayısal veri sunulamayacak durumlarda ihtiyaç duyulan verilerin neler olduğu belirtilerek fayda ve maliyet analizi sosyal, idari ve hukuki açılardan ortaya konacaktır. Politika, strateji ve uygulamalara yönelik öneri alternatiflerinin analizinde ihtiyaç duyulması halinde yeni kurumsal yapı teşkiline veya mevcut kurumsal yapıların görev ve sorumluluklarında değişiklik yapılmasına ilişkin öneriler getirilebilecektir.

İhtiyaç Tespiti ve Öneriler Raporu çalışmaları, kapsamı Madde 3'te tanımlanan ana eksenlerde yürütülecektir.

Yüklenici, İhtiyaç Tespiti ve Öneriler Raporu'nu işe başlama tarihinden itibaren 24 (yirmi dört) hafta içerisinde 18 (on sekiz) adet basılı ve 1 (bir) adet elektronik (CD) kopya olmak üzere İdare'ye teslim edecektir. İdare Rapor'a ilişkin görüş, öneri ve değişiklik taleplerini en

geç 3 (üç) hafta içerisinde Yüklenici'ye bildirecektir. Yüklenici, İdare tarafından getirilecek değişiklik taleplerini de dikkate alarak 3 (üç) hafta içerisinde İhtiyaç Tespiti ve Öneriler Raporu'na son şeklini verecektir. Nihai hale getirilen İhtiyaç Tespiti ve Öneriler Raporu, 18 (on sekiz) adet basılı ve 1 (bir) adet elektronik (CD) kopya olmak üzere Yüklenici tarafından işe başlama tarihinden itibaren 30 (otuz) hafta içerisinde teslim edilmiş olacaktır.

4.7. Odak Grup Çalışmaları ve Değerlendirme Raporları

Odak grup çalışmalarının amacı hizmet alımı sürecinde ortaya konacak tespit ve önerilere ilişkin ilgili tüm tarafların katkısını almaktır.

Yüklenici, Mevcut Durum Raporu ile İhtiyaç Tespiti ve Öneriler Raporu'nun hazırlanması sürecinde 10-15 katılımcıyı her bir ana eksen için 2'ser (iki) adet olmak üzere toplam 32 (otuz iki) adet odak grup çalışması yapmak üzere bir araya getirecektir. Odak grup çalışmalarında kullanılacak uygun teknikler sayesinde, Mevcut Durum Raporu ile İhtiyaç Tespiti ve Öneriler Raporu'nun konuya taraf kişi ve kurumların görüşlerini de yansıtacak şekilde hazırlanmasının temin edilmesi beklenmektedir. Odak grup çalışmaları, Yüklenici tarafından, hizmetin yapılacağı yerde yarım günlük toplantılar şeklinde düzenlenecektir. Odak grup çalışmalarına katılacak kişi ve kuruluşlar Yüklenici'nin katkısıyla İdare tarafından belirlenecektir.

Her bir odak grup çalışması detaylı olarak raporlanacaktır. Bu raporlarda; odak grup katılımcılarının görüşleri, çalışmalarda üzerinde ittifak edilen ve edilemeyen hususlar, çalışmada kullanılan teknikler, katılımcı isim ve iletişim bilgileri ve odak grup çalışmasına ilişkin genel değerlendirmeler yer alacaktır.

Yüklenici, hazırlanan Odak Grup Çalışmaları Değerlendirme Raporu'larını 18 (on sekiz) adet basılı ve 1 (bir) adet elektronik (CD) kopya olmak üzere ilgili odak grup çalışması tarihinden itibaren 1 (bir) hafta içerisinde İdare'ye teslim edecektir.

Odak grup çalışmaları organizasyonu için ihtiyaç duyulan toplantı salonu, malzeme ve ekipman, ikram vb. organizasyon hizmetlerinin kapsamı Ek-1'de detaylandırılmıştır.

4.8. Atölye Çalışmaları ve Değerlendirme Raporları

Atölye çalışmalarının amacı hizmet alımı sürecinde ortaya konacak tespit ve önerilere ilişkin ilgili tüm tarafların katkısını almaktır.

Yüklenici ile İdare ve ilgili taraflar arasında görüş alış verişinin sağlanması amacıyla 3 (üç) adet atölye çalışması düzenlenecektir. Her bir atölye çalışması aşağıda belirtilen çıktılarının tartışılması amacıyla yapılacaktır:

1. Atölye Çalışması: Mevcut Durum Raporu
2. Atölye Çalışması: Makroekonomik Projeksiyonlar ve Fırsatlar Raporu
3. Atölye Çalışması: İhtiyaç Tespiti ve Öneriler Raporu

Atölye çalışmaları, yukarıda belirtilen her bir çıktının İdare'ye tesliminden 1 (bir) hafta önce gerçekleştirilecektir. Yüklenici tarafından hazırlanan Rapor taslakları, Atölye Çalışmalarına katılacak kişilere Atölye Çalışması tarihinden en az 1 (bir) hafta önce ulaştırılacaktır. Atölye çalışmaları, Yüklenici tarafından, hizmetin yapılacağı yerde 1'er (bir) tam gün olarak

düzenlenecektir. Atölye çalışmasına katılacak kişi ve kuruluşlar Yüklenici'nin katkısıyla İdare tarafından belirlenecektir.

1., 2. ve 3. atölye çalışmalarının organizasyonu için ihtiyaç duyulan toplantı salonu, malzeme ve ekipman, yemek, ikram vb. organizasyon hizmetlerinin kapsamı Ek-2'de detaylandırılmıştır.

Ayrıca, hazırlanacak yeni Bilgi Toplumu Stratejisi hakkında ilgili tarafların görüş ve önerilerinin alınması amacıyla ilave 3 (üç) adet atölye çalışması düzenlenecektir:

4. Atölye Çalışması: Kamu kurumlarının müsteşar veya başkan seviyesindeki yöneticilerinin katılımıyla yapılacaktır.
5. Atölye Çalışması: İlgili STK başkanları ile meslek birlikleri ve üniversite temsilcilerinin katılımıyla yapılacaktır.
6. Atölye Çalışması: Kamu kurumları bilgi işlem birimleri yöneticileri ve strateji geliştirme birimleri yöneticilerinin katılımıyla yapılacaktır.

4., 5. ve 6. atölye çalışmaları sırasıyla işe başlama tarihinden sonraki 21 (yirmi bir), 7 (yedi) ve 14 (on dört)'üncü haftalarda gerçekleştirilecektir. 4., 5. ve 6. atölye çalışmalarının katılımcıları İdare ve Yüklenici arasında müzakere edilerek belirlenir. Bu atölye çalışmaları için İdare adına hazırlanacak davetiyeler Yüklenici tarafından bastırılır ve ilgililere ulaştırılır. Bu atölye çalışmaları, Yüklenici tarafından, hizmetin yapılacağı yerde yarım günlük toplantılar şeklinde düzenlenecektir.

4.,5. ve 6. atölye çalışmalarının organizasyonu için ihtiyaç duyulan toplantı salonu, malzeme ve ekipman, yemek, ikram vb. organizasyon hizmetlerinin kapsamı Ek-3'te detaylandırılmıştır.

Her bir atölye çalışması detaylı olarak raporlanacaktır. Bu raporlarda; atölye çalışması katılımcılarının görüşleri, çalışmalarda üzerinde ittifak edilen ve edilemeyen hususlar, çalışmada kullanılan teknikler, katılımcı isim ve iletişim bilgileri ve atölye çalışmasına ilişkin genel değerlendirmeler yer alacaktır.

Yüklenici, hazırlanan Atölye Çalışması Değerlendirme Raporlarını 18 (on sekiz) adet basılı ve 1 (bir) adet elektronik (CD) kopya olmak üzere ilgili atölye çalışması tarihinden itibaren 1 (bir) hafta içerisinde İdare'ye teslim edecektir.

4.9. Proje ve Katılımcılık Portalı

Yüklenici; işe başlama tarihinden itibaren 4 (dört) hafta içerisinde, çalışma ile ilgili şartnamelerin, ihale sürecine ilişkin güncel bilginin, yapılan etkinlik ve çalışmaların, Yüklenici, Proje Ekibi ve PYK hakkında bilginin, çalışma kapsamında üretilecek ara ve nihai çıktılarının, çalışma kapsamında alınan ve alınamayan görüş ve çıktılarının paylaşılacağı; görüş bildirmek isteyen herkesin bilgi, belge paylaşımı yapabileceği ve yürütülen çalışmaların kamuoyuna tanıtımının yapılacağı bir portal oluşturacaktır. Yüklenici, İdareye teslim etmesi gereken tüm çıktılarını bu platforma yükleyecektir. Yüklenici, Portalın yaygın sosyal medya kanallarıyla entegrasyonu sağlayacak, Portaldaki içeriğin bu kanallardan da sunulması amacıyla açılan sosyal medya hesaplarının yönetimi de gerçekleştirecektir. Portalın sadece İdare ve Yüklenici tarafından erişilebilen bir bölümü bulunacaktır. Yüklenici, Portalın güncel, belirli bir düzen içerisinde, yürürlükteki mevzuata uygun ve güvenli bir şekilde işletiminden

sorumlu olacaktır. Portalda, yürütülen çalışmaların uluslararası kamuoyuna tanıtımı amacıyla bilgilendirici mahiyette özet İngilizce içerik de bulunacaktır. Yüklenici, çalışması boyunca yararlandığı kaynaklardan telif hakkı bulunmayanları ve sayısal ortamda mevcut olanları bu platformdan paylaşacak, telif hakkı olan materyal ile sayısal ortamda bulunmayan materyalin ise içerik ve kaynak bilgisine yer verecektir.

Sözleşme süresinin sonuna kadar, Portalın kurulum ve işletimi sırasında gerekecek her türlü yazılım, donanım, lisans vb. ihtiyaçlar Yüklenici tarafından karşılanacaktır. Sözleşme süresinin sonunda Portal İdare'nin bilgi ve iletişim teknolojileri altyapısına aktarılacak ve İdare tarafından yönetilmeye başlayacaktır. Bu devir sırasında, Yüklenici İdare'ye gerekli teknik desteği sağlamakla yükümlüdür. Söz konusu devirden önce Portalın sistem ve kaynak ihtiyacı Yüklenici tarafından İdare'ye bildirilecektir. Ayrıca, Portalın devri sırasında Yüklenici Portala ait her türlü yazılım kodunu, yedekleme politikasına ilişkin kılavuzu, ilgili sosyal medya hesaplarının sahiplik bilgilerini ve kurulum, kullanıcı ve işletim kılavuzlarını İdare'ye telsim edecektir.

4.10. Proje ve Katılımcılık Portalı Değerlendirme Raporu

Yüklenici bu raporda, Proje ve Katılımcılık Portalından çalışmalarına yansıyan bilgi, belge ve görüşler ve Portaldan elde edilen genel fayda ile ilgili değerlendirmelerini ortaya koyacaktır.

Yüklenici, hazırlanan Proje ve Katılımcılık Portalı Değerlendirme Raporu'nu işe başlama tarihinden itibaren 30 (otuz) hafta içerisinde 18 (on sekiz) adet basılı ve 1 (bir) adet elektronik (CD) kopya olmak üzere İdare'ye teslim edecektir.

4.11. Hizmet Alımı Değerlendirme ve Kapanış Raporu

Yüklenici, İdare ile sözleşme imzaladığı tarihten itibaren işin nihai kabulü aşamasına kadar geçen süreçte yaptığı tüm çalışmaları, temas ettiği kişi ve kurumları, aldığı geri dönüşleri gerekli sınıflandırmalar altında rakamsal ve oransal olarak analiz edecektir. Ayrıca, İdare ve diğer tüm taraflarla işin yürütülmesi müddetince yaptığı temaslara ilişkin gözlem ve değerlendirmelerini paylaşacaktır. Bu rapor, kamuoyu ile paylaşılmayacaktır.

Yüklenici, hazırlanan Hizmet Alımı Değerlendirme ve Kapanış Raporu'nu işe başlama tarihinden itibaren 30 (otuz) hafta içerisinde 18 (on sekiz) adet basılı ve 1 (bir) adet elektronik (CD) kopya olmak üzere İdare'ye teslim edecektir.

5. PROJE EKİBİNİN NİTELİKLERİ

5.1. Genel Hususlar

Yüklenici, teknik tekliflerinde işin görülmesinde kullanacağı ekibin kompozisyonunu belirleyecek ve hizmet alım süreci boyunca belirlenen nitelikte ekip üyelerinin görevlendirilmesini temin edecektir.

Proje ekip lideri veya diğer ekip üyelerinin; Birleşmiş Milletler, OECD, Dünya Bankası, Avrupa Komisyonu gibi uluslararası kuruluşlarda konuyla ilgili çalışma süreleri profesyonel danışmanlıkta geçen süre olarak değerlendirilecektir. Profesyonel danışmanlık sürelerinde, üniversitelerde öğretim üyesi sıfatıyla gerçekleştirilen proje danışmanlık faaliyetleri de dikkate alınır. Ancak, burada ifade edilen danışmanlık faaliyetinin içerisine yalnızca

projelerde bilfiil uygulama ile geçen süreler dâhil edilecektir. Bu durumda, danışmanlıkta geçen sürelerin, danışmanlık yapılan kurum veya kuruluşlardan, proje uygulama bilgileri ile birlikte belgelendirilmesi talep edilecektir. Kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör firmaları, sivil toplum örgütleri veya diğer tüzel kişiliklerde sadece unvan olarak danışmanlık sıfatını taşımış olmak “profesyonel danışmanlık” sayılmayacaktır. Proje ekip üyelerinin yüksek lisans veya doktora derecesine sahip olması teknik değerlendirmede dikkate alınacaktır.

5.2. Proje Ekibinde Aranılan Nitelikler

5.2.1. Proje Ekip Liderinin Nitelikleri

Proje Ekip Lideri aşağıda yer alan niteliklere sahip olacaktır:

- En az 8 (sekiz) yıllık profesyonel danışmanlık kariyeri,
- Bilgi toplumuna dönüşüm strateji ve politikalarına ilişkin ulusal ve uluslararası tecrübe ve bunlara referans olabilecek projelerde görev almış olması,
- (b) bendinde yer alan referansların biri ulusal düzeyde olmak üzere en az 2 (iki) ayrı referans ile belgelendirilmesi,
- Türkiye’deki kamu kuruluşları ile birlikte çalışma tecrübesinin olması,
- Yüklenicinin istihdam ettiği bir personel olması.

5.2.2. Proje Koordinatörlerinin Nitelikleri

Proje ekibi içerisinde, aşağıdaki her bir alanda nitelikleri belirtilen bir danışman, koordinatör olarak görevlendirilir. Yüklenici Madde 3’te belirtilen ana eksenlerin her biri için bu koordinatörlerden birini sorumlu olarak atamak ve bunu İdareye bildirmekle yükümlüdür. Koordinatörler sorumlu oldukları eksenle ilgili her türlü konuda İdare’nin muhatabı olacaklardır. Koordinatörlerin iyi iletişim kurabilme ve birlikte çalışma yeteneklerine sahip olması gerekmektedir.

Koordinatörlerin Yüklenici’nin kendi bünyesinde istihdam ediliyor olması gerekmektedir. Ancak, Yüklenici’nin uluslararası bir firmanın Türkiye’de faaliyet gösteren bir uzantısı /kolu olması halinde bu firmanın yurt dışında istihdam edilen personelini de koordinatör olarak çalıştırabilir. Koordinatör olarak görev yapacak personel hizmet alımı yoluyla çalıştırılmaz.

Bilgi Teknolojileri Sektörü

Bu ekseninde çalışacak proje koordinatörü aşağıdaki niteliklere sahip olacaktır:

- 3.1 maddesinde belirtilen kapsamla ilişkili alanlarda en az 6 (altı) yıllık profesyonel danışmanlık kariyeri,
- 3.1 maddesinde belirtilen kapsamla ilişkili alanlarda referans olabilecek en az 2 (iki) projede görev almış olması,
- (b) bendinde yer alan projelerden en az birisinin yazılım ve bilgi teknolojileri hizmetleri sektörünün stratejik olarak konumlandırılmasına ilişkin olması.

Genişbant Altyapısı ve Sektörel Rekabet

Bu ekseninde çalışacak proje koordinatörü aşağıdaki niteliklere sahip olacaktır:

- a. 3.2 maddesinde belirtilen kapsamla ilişkili alanlarda en az 6 (altı) yıllık profesyonel danışmanlık kariyeri,
- b. 3.2 maddesinde belirtilen kapsamla ilişkili alanlarda referans olabilecek en az 2 (iki) projede görev almış olması.

Nitelikli İnsan Kaynağı ve İstihdam

Bu eksen de çalışacak proje koordinatörü aşağıdaki niteliklere sahip olacaktır:

- a. 3.3 maddesinde belirtilen kapsamla ilişkili alanlarda en az 6 (altı) yıllık profesyonel danışmanlık kariyeri,
- b. 3.3 maddesinde belirtilen kapsamla ilişkili alanlarda referans olabilecek en az 2 (iki) projede görev almış olması.

Toplumsal Dönüşüm

Bu eksen de çalışacak proje koordinatörü aşağıdaki niteliklere sahip olacaktır:

- a. 3.4 maddesinde belirtilen kapsamla ilişkili alanlarda en az 6 (altı) yıllık profesyonel danışmanlık kariyeri,
- b. 3.4 maddesinde belirtilen kapsamla ilişkili alanlarda referans olabilecek en az 2 (iki) projede görev almış olması,
- c. (b) bendinde yer alan projelerin en az birinde niteliksel veya niceliksel alan çalışması, bireysel veya gruba yönelik eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları gibi projenin sahada yürütülen kısımlarında proje asistanı, saha koordinatörü, proje koordinatörü, proje yöneticisi, vb. pozisyonlarda görev yapmış olması.

Bilgi Güvenliği, Kişisel Bilgilerin Korunması ve Güvenli İnternet

Bu eksen de çalışacak proje koordinatörü aşağıdaki niteliklere sahip olacaktır:

- a. 3.5 maddesinde belirtilen kapsamla ilişkili alanlarda en az 6 (altı) yıllık profesyonel danışmanlık kariyeri,
- b. 3.5 maddesinde belirtilen kapsamla ilişkili alanlarda referans olabilecek en az 2 (iki) projede görev almış olması.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri Destekli Yenilikçi Çözümler

Bu eksen de çalışacak proje koordinatörü aşağıdaki niteliklere sahip olacaktır:

- a. 3.6 maddesinde belirtilen kapsamla ilişkili alanlarda en az 6 (altı) yıllık profesyonel danışmanlık kariyeri,
- b. 3.6 maddesinde belirtilen kapsamla ilişkili alanlarda referans olabilecek en az 2 (iki) projede görev almış olması.

İnternet Girişimciliği ve e-Ticaret

Bu eksen de çalışacak proje koordinatörü aşağıdaki niteliklere sahip olacaktır:

- a. 3.7 maddesinde belirtilen kapsamla ilişkili alanlarda en az 6 (altı) yıllık profesyonel danışmanlık kariyeri,
- b. 3.7 maddesinde belirtilen kapsamla ilişkili alanlarda referans olabilecek en az 2 (iki) projede görev almış olması.

Kamu Hizmetlerinde Kullanıcı Odaklılık ve Etkinlik

Bu ekseninde çalışacak proje koordinatörü aşağıdaki niteliklere sahip olacaktır:

- a. 3.8 maddesinde belirtilen kapsamla ilişkili alanlarda en az 6 (altı) yıllık profesyonel danışmanlık kariyeri,
- b. 3.8 maddesinde belirtilen kapsamla ilişkili alanlarda referans olabilecek en az 2 (iki) projede görev almış olması,
- c. 3.8 maddesinde belirtilen kapsamda geliştirilen strateji veya uygulama projelerinde Türkiye'deki kamu kuruluşları ile birlikte çalışma tecrübesinin olması.

5.2.3. Diğer Proje Ekibi Üyelerinin Nitelikleri

Bu bölümde tanımlanan Proje Ekibi Üyeleri, Yüklenici'nin kendi bünyesinde ya da uzantısı /kolu olduğu uluslararası firmada istihdam edilen personel arasından olabileceği gibi hizmet alımı yoluyla da sağlanabilir.

Toplumsal dönüşüm alanında aşağıdaki niteliklere sahip bir danışman çalıştırılması zorunludur:

- a. Sosyal bilimler veya eğitim bilimleri alanında doktora derecesine sahip olması,
- b. Sayısal uçurum, e-içerme, sosyal dönüşüm vb. alanlarda Türkiye'de gerçekleştirilmiş en az 3 (üç) araştırma veya uygulama projesinde danışman, proje ekibi üyesi veya lideri konumunda görev yapmış olması,

Makroekonomik Projeksiyonlar ve Fırsatlar Raporunun hazırlanmasında aşağıdaki niteliklere sahip bir danışman çalıştırılması zorunludur:

- a. İktisadi ve idari bilimler alanında doktora derecesine sahip olması,
- b. Teknoloji ile ekonomik büyüme, istihdam, üretim vb. konular arasındaki ilişkiyi ortaya koymaya yönelik Türkiye'de gerçekleştirilmiş en az 2 (iki) araştırma veya uygulama projesinde danışman, proje ekibi üyesi veya lideri konumunda görev yapmış olması,
- c. (b) bendinde yer alan projelerden en az 1'i (bir) bilgi ve iletişim teknolojileri ile ekonomik büyüme, istihdam, üretim vb. konular arasındaki ilişkiyi ortaya koymaya yönelik olacaktır.

Proje kapsamında oluşturulan çıktılarının mevzuat boyutuyla da ele alınmasını temin etmek amacıyla aşağıdaki niteliklere sahip bir Hukuk Danışmanı çalıştırılması zorunludur:

- a. Hukuk alanında lisans derecesi,
- b. En az 5 (beş) yıllık profesyonel danışmanlık kariyeri,
- c. Bilgi toplumuna ilişkin hukuki ve kurumsal düzenlemeler konusunda referans olabilecek en az 2 (iki) projede görev almış olması,

- d. Konuya ilişkin ulusal ve uluslararası mevzuatı ve uygulamaları ile ilgili bilgi sahibi olması (c bendinde yer alan referanslardan en az birinin bu niteliği destekler mahiyette olması gerekmektedir),

Yüklenicinin teslim edeceği çıktıların Türkçe yazım ve dilbilgisi kurallarına uygunluğunun sağlanmasında aşağıdaki niteliklere sahip bir danışman çalıştırılması zorunludur:

- a. Sosyal bilimler alanında lisans derecesine sahip olması,
- b. Basın yayın kuruluşlarında en az 3 (üç) çalışmada tam zamanlı ya da yarı zamanlı redaktörlük yapmış olması.

Yukarıda sayılanların dışında Projede yer alacak diğer Proje Ekibi Üyeleri aşağıdaki niteliklere sahip olacaktır:

- a. En az 3 (üç) yıllık profesyonel danışmanlık kariyeri,
- b. İşin kapsamına ilişkin konularda referans olabilecek en az 2 (iki) projede görev almış olması.

5.3. Proje Ekibinde Değişiklik Yapılması

Proje Ekip Lideri, Proje Koordinatörleri ve diğer Proje Ekibi Üyelerinin Yüklenici ve İdare arasında mutabık kalınan iş programına uygun olarak, aşağıda sayılan mücbir sebepler haricinde, görevlerine devam etmeleri gerekmektedir. Yüklenici; İdare ve Yüklenici arasında imzalanan sözleşmede tespit edilen Proje Ekip Lideri, Proje Koordinatörleri ve diğer Proje Ekibi Üyelerinin çalışma süresince görevlerine devam edeceğini taahhüt eder. Yüklenici, iş değişikliği, iş akdinin feshi gibi sebeplerle proje ekibinde değişiklik yapamaz. Ancak, Yüklenicinin yazılı başvurusu üzerine İdare gerekli gördüğü durumlarda proje ekibinde değişiklik yapılmasına onay verebilir. Yüklenicinin İdarenin onayı olmadan değişiklik yapması durumunda ise Yüklenici ile İdare arasında imzalanan Sözleşmenin 23 üncü maddesinde tanımlanan cezai müeyyide uygulanır.

İdare personelin (i) ciddi bir biçimde görevini suiistimal ettiği, (ii) üstlenmiş olduğu görevini hakkıyla yerine getirmesinin engelleyecek bir suç iddiasıyla hakkında bir ceza kovuşturmasının devam ettiğinin tespit edildiği, (iii) personelin performansından memnun olmamak için yeterli sebebe sahip olduğu takdirde Yüklenici İdarenin gerekçeli bildirim üzerine söz konusu personelin yerine İdarenin kabulüne şayan ve aynı ya da daha üstün niteliklere sahip bir personeli görevlendirir.

Proje Ekip Lideri, Proje Koordinatörleri ve diğer Proje Ekibi Üyelerinin ölüm, sürekli iş göremezlik, tutukluluk ve özgürlüğü kısıtlayıcı bir cezai mahkûmiyet ve Kamu İhale Kurumu tarafından mücbir sebep olarak belirlenen durumlarda görevine devam edememesi halinde, Yüklenici söz konusu durumun ortaya çıkmasından itibaren 2 (iki) hafta içerisinde aynı niteliklerde ve İdare tarafından uygun görülecek yeni ekip üyesini atamak zorundadır. Bu süre zarfında yeni Proje Ekip Lideri atanamaz ise İdare işin safahatını da göz önünde bulundurarak sözleşmeyi tek taraflı olarak feshetme hakkına sahiptir. Yeni Proje Koordinatörü ve diğer Proje Ekibi Üyesinin atanamaması durumunda Yüklenici ile İdare arasında imzalanan Sözleşmenin 23 üncü maddesinde tanımlanan cezai müeyyide uygulanır.

6. BİRLİKTE ÇALIŞMA VE KATILIMCILIK

Bu Teknik Şartnamede tanımlanan hizmet alımından İdarenin beklentisi ve talebi salt Yüklenicinin bilgi birikiminin, yapacağı araştırma ve analizlerin İdareye aktarılması değildir. Ülkemizin bilgi toplumuna yönelik çabaları, ekonomik ve sosyal yaşamın bütün öğelerinin işbölümü ve işbirliğini gerektirmektedir. Diğer bir ifadeyle toplum bütün unsurlarıyla bilgi toplumunun nesnesi değil öznesidir. Bu durum, bilgi toplumuna dönüşüm hedefinin gerçekleştirilmesi için kamu otoritesi tarafından belirlenen politika ve stratejilerin uygulanmasını destekleme ve sonuçlarına maruz kalma yönünde pasif ve sonuçları çoğunlukla olumsuz bir toplumsal katılım yerine, bilgi toplumunun öznelerinin katkılarının politika ve strateji belirlenmesi dâhil bütün bir bilgi toplumuna dönüşüm çabasına yansıtılmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu çerçevede, Yüklenici çalışma boyunca İdare ile birlikte çalışacak; ayrıca, çalışma boyunca gerçekleştireceği anket, araştırma, görüşme, toplantı vb. araçların dışında Madde 4.9'da belirtilen Portal aracılığıyla çalışmaya katkı sağlamak isteyen herkese açık olacak biçimde katılımcılık yaklaşımını benimseyecektir.

6.1. Yüklenicinin İdare ile Birlikte Çalışması

Yüklenici, başta Proje Ekip Lideri olmak üzere, Proje Ekibinin İdare ile yakın işbirliği içerisinde çalışmasını garanti edecektir. Proje Ekip Lideri, işin devamı süresince işbu Teknik Şartnamede belirtilen çıktıların şekillenmesinde İdarenin görüş ve taleplerinin çalışmalara yansıtılması hususunda gerekli tedbirleri alacaktır.

Yüklenicinin İdare ile yakın işbirliği halinde çalışmasını sağlamak üzere İdare tarafından İdarenin yerleşik olduğu binada bir ofis tahsis edilecektir. Yüklenici çalışma boyunca Proje Ekibinden bir personeli tam zamanlı olarak bu ofiste bulunduracaktır. Tahsis edilecek ofisin tefrişi ve ofis ekipmanının temini ile haberleşme (internet erişimi ve şehir içi telefon görüşmeleri hariç) ve kırtasiye giderleri Yüklenici tarafından karşılanacaktır.

Proje Ekibi ile PYK arasındaki iletişimin mevcut iletişim teknolojileri aracılığıyla sağlanması esastır. Yüklenici, yüz yüze görüşme ihtiyacı olması durumunda ve İdarenin talebi halinde Proje Ekibinden ilgili kişi veya kişilerin İdare tarafından tahsis edilen ofiste bulunmasını temin eder. Yüklenicinin gerekli görmesi halinde de yüz yüze görüşme ve toplantılar yapılabilir.

Madde 4.2'de belirtilen her bir İlerleme Raporunun teslimiyle birlikte Proje Ekibi ve PYK arasında değerlendirme toplantısı yapılır. Toplantılar Yüklenici tarafından tutanak altına alınır ve tutanaklar en geç toplantıyı takip eden iki iş günü sonunda İdareye iletilir.

İşin devamı süresince, İdare ile Yüklenici arasında yapılacak her türlü yazışma ile İdareye ve/veya İdarenin uygun göreceği taraflara yapılacak tanıtım ve değerlendirme toplantılarının dili Türkçe'dir.

6.2. Yüklenicinin Katılımcılık Portalı Aracılığıyla Kamuoyunun Görüşlerini Alması ve Değerlendirmesi

Yüklenici Madde 4.9'da tanımlanan internet sitesi aracılığıyla, çalışmaya katkı sağlamak isteyen herkesin katkılarını açıklayabilecekleri, açık platform mantığında, çoklu ortam

içeriğini destekleyen bir uygulamayı hayata geçirecektir. Yüklenici bu portalı nihai çıktıları teslim ettiği tarihe kadar işletecektir.

Yüklenici bu portalda paylaşılan bilgi, belge, fotoğraf, video vb. girdi ve çıktıları çalışmasında kullanmak zorunda değildir. Aynı şekilde burada ifade edilen görüşleri de çalışmasına yansıtma zorunda değildir. Ancak bu portalda paylaşılan her türlü bilgi, belge, fotoğraf, video vb. girdi ve çıktılar ile görüşler Yüklenici tarafından takip edilecektir.

Bu portalın içeriğinden ve işletiminden kaynaklanan her türlü sorumluluk Yükleniciye aittir; İdare'nin bu konuda hukuki bir sorumluluğu bulunmayacaktır. Çalışmanın sonunda bu portal telif haklarıyla birlikte İdare'ye teslim edilir.

Ek-1: Odak Grup Çalışmaları Organizasyon Hizmeti Detayları

- 1- Odak Grup Çalışması Öncesi Çıktıların Katılımcılara Ulaştırılması: Yüklenici Madde 4.7'de tanımlanan odak grup çalışmalarının takvimine uygun olarak ilgili odak grup çalışmasına katkı sağlayacak çıktıları ve odak grup çalışmasının programını katılımcılara e-posta ile ulaştırmakla yükümlüdür.
- 2- Odak Grup Çalışmasının Yeri: Her bir ana eksen için, Mevcut Durum Raporu ile İhtiyaç Tespiti ve Öneriler Raporu'na ilişkin ayrı ayrı düzenlenecek toplam 16 (on altı) adet odak grup çalışması Ankara ili, Çankaya ilçesi sınırlarında; diğer 16 (on altı) adet odak grup çalışması ise Yüklenici ile İdare arasında yapılacak müzakerelerle belirlenecek bir ilde gerçekleştirilecektir.
- 3- Yiyecek İçecek:
Kahve Molası: Toplantı sırasında 1 kez çay/kahve, pasta servisi yapılacaktır. İkramlar toplu olarak bir masada bulunacak, katılımcılar istediklerini bu masadan alacaklardır. Sınırsız çay/kahve ve pasta (küçük pizza, küçük simit, petiför, ekler ve diğer küçük tuzlu ve tatlı kanepe çeşitleri, vb.) ve en az 4 çeşit meyve ikramı yapılacaktır.
- 4- Personel: Yüklenici, çalışma süresince organizasyondan sorumlu bir personelinin toplantının yapılacağı yerde bulunmasını sağlayacaktır. Sorumlu kişi, çalışma süresince herhangi bir aksaklık olmasını önlemek amacıyla salonun düzeni, kontrolü ve katılımcıların ihtiyaçlarından sorumlu olacaktır.
- 5- Toplantı Hizmeti: Çalışma süresince aşağıda belirtilen özelliklerde bir toplantı salonu tahsis edilecektir.
 - a. Yüklenici ilgili odak grup çalışmasının başlangıcında değerlendirilen çıktı taslağının ayrıntılı bir sunumunu yapacaktır.
 - b. Toplantı salonu yaklaşık 15 kişinin bir masada çalışmasına uygun biçim ve büyüklükte, yüksek tavanlı, aydınlık, oturma düzeni oluşturulduğunda görüşü engelleyecek kolon veya sütun bulunmayan bir salon olmalıdır.
 - c. Işık ve ses düzeni bulunmalıdır.
 - d. Toplantı salonunda aşağıda belirtilen cihaz ve ekipmanlar bulunmalıdır.
 - İnternet bağlantısına sahip bir adet bilgisayar,
 - Bir adet projeksiyon cihazı (en az 1024*768 çözünürlükte) ve bir adet projeksiyon perdesi
 - Bir adet lazer yazıcı,
 - 1 adet seyyar mikrofon,
 - Çalışma sırasında, katılımcıların getireceği dizüstü bilgisayarlar bulunabilecektir. Çalışmanın yapılacağı masadan rahatlıkla ulaşılabilir mesafede bir elektrik prizi ve yeterli sayıda uzatma kabloları bulunmalıdır.
 - Katılımcıların kullanacağı dizüstü bilgisayarlar kablosuz internete erişebilmelidir.
 - Odak grup çalışmalarında kullanmak amacıyla aşağıdaki malzemeler toplantı salonunda bulundurulacaktır. Eksik malzemeler Yüklenici tarafından sağlanacaktır.
 - 1 adet beyaz yazı tahtası (flipchart), salon düzenine göre ayaklı ya da duvara monte edilecek şekilde,
 - toplam 10 adet flipchart kağıdı,
 - Üç farklı renkte 3'er adet olmak üzere toplam 9 adet boardmarker,
 - Her bir katılımcı için birer adet olacak şekilde siyah boardmarker,
 - Bir adet pinboard,
 - Her bir katılımcı için 3 farklı renkte pinboard kartı,
 - Yeterli sayıda makas, kâğıt atacı, tel zımba ve yedekleri, delikli zımba ve yapıştırıcı,

- Etkinliğin Bilgi Toplumu Stratejisinin Yenilenmesi Çalışmaları kapsamında gerçekleştirildiğini, konusunu ve tarihini belirten uygun bir sahne tasarımı.
 - e. Gerek görüldüğü takdirde masanın düzeninin değişmesi sağlanacaktır. Toplantı salonu katılımcıların çalışma grupları arasında rahatça dolaşmasına imkân verecek büyüklükte olmalıdır.
 - f. Toplantı süresince yapılacak sunumlarda kullanılacak olan bilgisayarların kontrolü, çalıştırılması ve sunumlar için Yüklenici'ye ait bir personel toplantı salonunda hazır bulunacaktır.
 - g. Masalarda kapalı şişelerde su ve bardaklar bulunacaktır. Oturum aralarında sular kontrol edilecek ve eksikler tamamlanacaktır. Ayrıca masalarda yeterli miktarda küçük şekerler bulundurulacaktır.
 - h. Toplantı salonu bar, mutfak, disko, çocuk oyun salonu, otopark vb. gibi gürültü olabilecek mekânlardan uzakta olacaktır.
- 6- Çalışma için tüm katılımcılara sağlanacak malzemeler:
- a. Yüklenici, katılımcı sayısı kadar yaka kartı sağlayacaktır. Kartların üzerinde toplantının adı, Kalkınma Bakanlığı logosu, katılımcıların ad, soyad, görev ve kurumları yazılı olacaktır. Örnekler İdare tarafından onaylanacaktır. Yüklenici katılımcılardan atölye çalışmasına katılmalarıyla ilgili teyit alacaktır.
 - b. Tüm katılımcılara A4 boyutunda lastikli kutu dosya, A4 boyutunda yaklaşık 40 sayfa çizgili bloknot ve tükenmez kalem toplantı yerinde verilecektir.
 - c. Tüm katılımcılara en az 2 GB kapasiteli ve üzerinde Kalkınma Bakanlığı logosu olan flash bellek verilecektir. Flash belleklerin içine Yüklenici tarafından temin edilecek dosyalar toplantı öncesinde yüklenmiş olarak katılımcılara teslim edilecektir.
- 7- Çalışma süresi boyunca bilgisayar, projeksiyon cihazı, yazıcı vb. elektronik cihazların kurulup çalıştırılması ve cihazların her türlü ekşiğinin tamamlanması Yüklenici'nin sorumluluğundadır.
- 8- Kullanılan yazılım lisansları ile ilgili tüm sorumluluk Yüklenici'nindir.
- 9- Toplantı sırasında fotokopi ihtiyacı olduğunda İdare tarafından belirlenen kişi onay verdikten sonra istenen fotokopi çekimi yapılacaktır.
- 10- Toplantı sonrasında katılımcılardan anket yoluyla toplantının amacına ulaşip ulaşmadığı, hizmetlerden memnun kalıp kalmadıkları konularında öneri ve değerlendirmeleri istenecektir.
- 11- Toplantıda ortaya konan bütün dokümanların görüntülü ya da görüntüsüz kayıtlarının tüm yasal hakları Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Dairesine ait olup hiçbir maksatla izinsiz kullanılması mümkün değildir.

Ek-2: 1., 2. ve 3. Atölye Çalışmaları Organizasyon Hizmeti Detayları

- 1- Atölye Çalışması Öncesi Çıktıların Katılımcılara Ulaştırılması: Yüklenici Madde 4.8'de tanımlanan 1., 2. ve 3. atölye çalışmalarının takvimine uygun olarak ilgili atölye çalışmasında değerlendirilecek çıktı taslaklarını ve atölye çalışmasının programını katılımcılara e-posta ile ulaştırmakla yükümlüdür.
- 2- Atölye Çalışmasının Yeri: Ankara ili, Çankaya ilçesi sınırları içinde 5 yıldızlı bir otelde yapılacaktır.
- 3- Katılımcı Sayısı: Atölye çalışmalarındaki katılımcı sayısı aşağıdaki şekilde olacaktır.

1. Atölye Çalışması: 160 kişi (+/- 10 kişi)
2. Atölye Çalışması: 25 kişi (+/- 5 kişi)
3. Atölye Çalışması: 160 kişi (+/- 10 kişi)

4- Yiyecek İçecek:

Kahve Molası: Toplantı sırasında sabah ve öğleden sonra günde 2 kez çay/kahve, pasta servisi yapılacaktır. İkramlar toplu olarak bir masada bulunacak, katılımcılar istediklerini bu masadan alacaklardır. Sınırsız çay/kahve ve pasta (küçük pizza, küçük simit, petiför, ekler ve diğer küçük tuzlu ve tatlı kanepeler, vb.) ve en az 4 çeşit meyve ikramı yapılacaktır.

Öğle yemeği: Açık büfe, sınırsız su ve meşrubat (suya karıştırılarak yapılan oralet tarzı içecekler hariç) ile birlikte. Açık büfede çorba, kırmızı et ve beyaz et yemekleri, soğuk ve sıcak sebze yemekleri, salata bar, tatlı ve meyve çeşitleri bulunmalıdır. Söz konusu servis grup çalışmasının yapılacağı salona yakın, katılımcı sayısına uygun büyüklükte bir yerde yapılacaktır.

- 5- Personel: Yüklenici, çalışma süresince organizasyondan sorumlu bir personelinin otelde bulunmasını sağlayacaktır. Sorumlu kişi, çalışma süresince herhangi bir aksaklık olmasını önlemek amacıyla salonun düzeni, kontrolü ve katılımcıların ihtiyaçlarından sorumlu olacaktır.

- 6- Toplantı Hizmeti: Çalışma süresince aşağıda belirtilen özelliklerde bir toplantı salonu tahsis edilecektir.

- a. Yüklenici ilgili atölye çalışmasının başlangıcında değerlendirilen çıktı taslağının ayrıntılı bir sunumunu yapacaktır.
- b. Toplantı salonu katılımcı sayısına uygun biçim ve büyüklükte, yüksek tavanlı, aydınlık, oturma düzeni oluşturulduğunda görüşü engelleyecek kolon veya sütun bulunmayan bir salon olmalıdır.
- c. Işık ve ses düzeni bulunmalıdır.
- d. Toplantı salonunda aşağıda belirtilen cihaz ve ekipmanlar bulunmalıdır.
 - İnternet bağlantısına sahip bir adet bilgisayar,
 - İki adet projeksiyon cihazı (en az 1024*768 çözünürlükte) ve iki adet projeksiyon perdesi
 - Bir adet lazer yazıcı,
 - 3 adet seyyar mikrofon,
 - Çalışma sırasında çalışma gruplarında, katılımcıların getireceği dizüstü bilgisayarlar bulunabilecektir. Çalışma gruplarının masalarında rahatlıkla ulaşılabilir mesafede bir elektrik prizi ve dörtlü uzatma kabloları bulunmalıdır.
 - Çalışma gruplarının kullanacağı dizüstü bilgisayarlar kablosuz internete erişebilmelidir.

- Grup çalışmalarında kullanmak amacıyla aşağıdaki malzemeler toplantı salonunda bulundurulacaktır. Eksik malzemeler Yüklenici tarafından sağlanacaktır. Adetler 3 çalışma grubu için belirtilmiştir.
 - 3 adet beyaz yazı tahtası (flipchart), salon düzenine göre ayaklı ya da duvara monte edilecek şekilde,
 - Her bir tahta için 10'ar adet olmak üzere toplam 30 adet flipchart kağıdı,
 - Her bir tahta için üç farklı renkte 3'er adet olmak üzere toplam 9 adet boardmarker,
 - Her bir katılımcı için birer adet olacak şekilde siyah boardmarker,
 - Bir adet pinboard,
 - Her bir katılımcı için 3 farklı renkte pinboard kartı,
 - Yeterli sayıda makas, kâğıt atacı, tel zımba ve yedekleri, delikli zımba ve yapıştırıcı,
 - Etkinliğin Bilgi Toplumu Stratejisinin Yenilenmesi Çalışmaları kapsamında gerçekleştirildiğini, konusunu ve tarihini belirten uygun bir sahne tasarımı.
 - e. Gerek görüldüğü takdirde masaların düzeninin değişmesi sağlanacaktır. Toplantı salonu katılımcıların çalışma grupları arasında rahatça dolaşmasına imkân verecek büyüklükte olmalıdır.
 - f. Toplantı süresince yapılacak sunumlarda kullanılacak olan bilgisayarların kontrolü, çalıştırılması ve sunumlar için bir Yüklenici'ye ait bir personel toplantı salonunda hazır bulunacaktır.
 - g. Masalarda kapalı şişelerde su ve bardaklar bulunacaktır. Oturum aralarında sular kontrol edilecek ve eksikler tamamlanacaktır. Ayrıca masalarda yeterli miktarda küçük şekerler bulundurulacaktır.
 - h. Toplantı salonu bar, mutfak, disko, çocuk oyun salonu, otopark vb. gibi gürültü olabilecek mekanlardan uzakta olacaktır.
- 7- Çalışma için tüm katılımcılara sağlanacak malzemeler:
- a. Yüklenici, katılımcı sayısı kadar yaka kartı sağlayacaktır. Kartların üzerinde toplantının adı, Kalkınma Bakanlığı logosu, katılımcıların ad, soyad, görev ve kurumları yazılı olacaktır. Örnekler İdare tarafından onaylanacaktır. Yüklenici katılımcılardan atölye çalışmasına katılmalarıyla ilgili teyit alacaktır.
 - b. Tüm katılımcılara A4 boyutunda lastikli kutu dosya, A4 boyutunda yaklaşık 40 sayfa çizgili bloknot ve tükenmez kalem toplantı yerinde verilecektir.
 - c. Tüm katılımcılara en az 2 GB kapasiteli ve üzerinde Kalkınma Bakanlığı logosu olan flash bellek verilecektir. Flash belleklerin içine İdare tarafından temin edilecek dosyalar toplantı öncesinde yüklenmiş olarak katılımcılara teslim edilecektir.
- 8- Çalışma süresi boyunca bilgisayar, projeksiyon cihazı, yazıcı vb. elektronik cihazların kurulum çalıştırılması ve cihazların her türlü eksiğinin tamamlanması Yüklenicinin sorumluluğundadır.
- 9- Kullanılan yazılım lisansları ile ilgili tüm sorumluluk Yüklenicininindir.
- 10- Toplantı sırasında fotokopi ihtiyacı olduğunda İdare tarafından belirlenen kişi onay verdikten sonra istenen fotokopi çekimi yapılacaktır.
- 11- Toplantı sonrasında katılımcılardan anket yoluyla toplantının amacına ulaşip ulaşmadığı, hizmetlerden memnun kalıp kalmadıkları konularında öneri ve değerlendirmeleri istenecektir.
- 12- Toplantıda ortaya konan bütün dokümanların görüntülü ya da görüntüsüz kayıtlarının tüm yasal hakları Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Dairesine ait olup hiçbir maksatla izinsiz kullanılması mümkün değildir.

Ek-3: 4., 5. ve 6. Atölye Çalışmaları Organizasyon Hizmeti Detayları

- 1- Atölye Çalışması Çalışması Öncesi Çıktıların Katılımcılara Ulaştırılması: Yüklenici Madde 4.8'de tanımlanan 4., 5. ve 6. atölye çalışmalarının takvimine uygun olarak ilgili atölye çalışmasına katkı sağlayacak çıktıları ve atölye çalışmasının programını katılımcılara e-posta ile ulaştırmakla yükümlüdür.
- 2- Atölye Çalışmasının Yeri: 4. ve 6. atölye çalışmaları Ankara ili, Çankaya ilçesi sınırları içinde; 5. atölye çalışması İstanbul'da yapılacaktır.
- 3- Katılımcı Sayısı: Atölye çalışmalarındaki katılımcı sayısı aşağıdaki şekilde olacaktır.
 4. Atölye Çalışması: 30 kişi (+/- 5 kişi)
 5. Atölye Çalışması: 100 kişi (+/- 10 kişi)
 6. Atölye Çalışması: 100 kişi (+/- 10 kişi)
- 4- Yiyecek İçecek:

Kahve Molası: Toplantı sırasında 1 kez çay/kahve, pasta servisi yapılacaktır. İkramlar toplu olarak bir masada bulunacak, katılımcılar istediklerini bu masadan alacaklardır. Sınırsız çay/kahve ve pasta (küçük pizza, küçük simit, petiför, ekler ve diğer küçük tuzlu ve tatlı kanepeler çeşitleri, vb.) ve en az 4 çeşit meyve ikramı yapılacaktır.
- 5- Personel: Yüklenici, çalışma süresince organizasyondan sorumlu bir personelinin toplantının yapılacağı yerde bulunmasını sağlayacaktır. Sorumlu kişi, çalışma süresince herhangi bir aksaklık olmasını önlemek amacıyla salonun düzeni, kontrolü ve katılımcıların ihtiyaçlarından sorumlu olacaktır.
- 6- Toplantı Hizmeti: Çalışma süresince aşağıda belirtilen özelliklerde bir toplantı salonu tahsis edilecektir.
 - a. Yüklenici ilgili atölye çalışmasının başlangıcında değerlendirilen çıktı taslağının ayrıntılı bir sunumunu yapacaktır.
 - b. Toplantı salonu katılımcı sayısına uygun biçim ve büyüklükte, yüksek tavanlı, aydınlık, oturma düzeni oluşturulduğunda görüşü engelleyecek kolon veya sütun bulunmayan bir salon olmalıdır.
 - c. Işık ve ses düzeni bulunmalıdır.
 - d. Toplantı salonunda aşağıda belirtilen cihaz ve ekipmanlar bulunmalıdır.
 - İnternet bağlantısına sahip bir adet bilgisayar,
 - Bir adet projeksiyon cihazı (en az 1024*768 çözünürlükte) ve bir adet projeksiyon perdesi
 - Bir adet lazer yazıcı,
 - 2 adet seyir mikrofon,
 - Katılımcıların kullanacağı dizüstü bilgisayarlar kablosuz internete erişebilmelidir.
 - Atölye çalışmalarında kullanmak amacıyla aşağıdaki malzemeler toplantı salonunda bulundurulacaktır. Eksik malzemeler Yüklenici tarafından sağlanacaktır.
 - 1 adet beyaz yazı tahtası (flipchart), salon düzenine göre ayaklı ya da duvara monte edilecek şekilde,
 - Toplam 10 adet flipchart kağıdı,
 - Üç farklı renkte 3'er adet olmak üzere toplam 9 adet boardmarker,
 - Her bir katılımcı için birer adet olacak şekilde siyah boardmarker,
 - Bir adet pinboard,
 - Her bir katılımcı için 3 farklı renkte pinboard kartı,
 - Yeterli sayıda makas, kâğıt atacı, tel zımba ve yedekleri, delikli zımba ve yapıştırıcı,

- Etkinliğin Bilgi Toplumu Stratejisinin Yenilenmesi Çalışmaları kapsamında gerçekleştirildiğini, konusunu ve tarihini belirten uygun bir sahne tasarımı.
 - e. Gerek görüldüğü takdirde masanın düzeninin değişmesi sağlanacaktır. Toplantı salonu katılımcıların çalışma grupları arasında rahatça dolaşmasına imkân verecek büyüklükte olmalıdır.
 - f. Toplantı süresince yapılacak sunumlarda kullanılacak olan bilgisayarların kontrolü, çalıştırılması ve sunumlar için Yükleniciye ait bir personel toplantı salonunda hazır bulunacaktır.
 - g. Masalarda kapalı şişelerde su ve bardaklar bulunacaktır. Oturum aralarında sular kontrol edilecek ve eksikler tamamlanacaktır. Ayrıca masalarda yeterli miktarda küçük şekerler bulundurulacaktır.
 - h. Toplantı salonu bar, mutfak, disko, çocuk oyun salonu, otopark vb. gibi gürültü olabilecek mekânlardan uzakta olacaktır.
- 7- Çalışma için tüm katılımcılara sağlanacak malzemeler:
- a. Yüklenici, katılımcı sayısı kadar yaka kartı sağlayacaktır. Kartların üzerinde toplantının adı, Kalkınma Bakanlığı logosu, katılımcıların ad, soyad, görev ve kurumları yazılı olacaktır. Örnekler İdare tarafından onaylanacaktır. Yüklenici katılımcılardan atölye çalışmasına katılmalarıyla ilgili teyit alacaktır.
 - b. Tüm katılımcılara A4 boyutunda lastikli kutu dosya, A4 boyutunda yaklaşık 40 sayfa çizgili bloknot ve tükenmez kalem toplantı yerinde verilecektir.
 - c. Tüm katılımcılara en az 2 GB kapasiteli ve üzerinde Kalkınma Bakanlığı logosu olan flash bellek verilecektir. Flash belleklerin içine Yüklenici tarafından temin edilecek dosyalar toplantı öncesinde yüklenmiş olarak katılımcılara teslim edilecektir.
- 8- Çalışma süresi boyunca bilgisayar, projeksiyon cihazı, yazıcı vb. elektronik cihazların kurulum çalıştırılması ve cihazların her türlü ekşiğinin tamamlanması Yüklenici'nin sorumluluğundadır.
- 9- Kullanılan yazılım lisansları ile ilgili tüm sorumluluk Yüklenici'nindir.
- 10- Toplantı sırasında fotokopi ihtiyacı olduğunda İdare tarafından belirlenen kişi onay verdikten sonra istenen fotokopi çekimi yapılacaktır.
- 11- Toplantı sonrasında katılımcılardan anket yoluyla toplantının amacına ulaşip ulaşmadığı, hizmetlerden memnun kalıp kalmadıkları konularında öneri ve değerlendirmeleri istenecektir.
- 12- Toplantıda ortaya konan bütün dokümanların görüntülü ya da görüntüsüz kayıtlarının tüm yasal hakları Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Dairesine ait olup hiçbir maksatla izinsiz kullanılması mümkün değildir.